

Souhrnná teritoriální informace:

Slovensko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Bratislavě (Slovensko) ke dni 11. 5. 2020 29. 1. 2021 12:59

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

- 1.1 Oficiální název státu, složení vlády
- 1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)
- 1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.
- 1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let
- 1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba
- 1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)
- 1.7 Daňový systém

2 Zahraniční obchod a investice

- 2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo
- 2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU
- 2.3 Komoditní struktura
- 2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)
- 2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)
- 2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

3 Vztahy země s EU

- 3.1 Zastoupení EU v zemi
- 3.2 Obchodní vztahy země s EU
- 3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

4 Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

- 4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let
- 4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu
- 4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb
- 4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce
- 4.5 Smluvní základna mezi oběma státy
- 4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

5 Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

- 5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty
- 5.2 Kalendář akcí

6 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6 Trh veřejných zakázek
- 6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

7 Kontakty

- 7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

7.4 Internetové informační zdroje

1 Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Slovenská republika vznikla dne 1. 1. 1993 po rozpadu České a Slovenské federativní republiky. Jedná se o jednu z nejvíce otevřených ekonomik na světě, která je závislá především na ekonomickém vývoji v Německu a okolních zemích. Zhruba 20 % celkové obchodní výměny probíhá s Německem. Slovenská ekonomika je téměř stoprocentně závislá na dovozu energetických surovin (ropa, zemní plyn, uran). Slovensko je významnou průmyslovou zemí. V průmyslu pracuje zhruba 30 % celkové pracovní síly. Mezi hlavní průmyslové sektory patří automobilový (46 % průmyslové výroby), elektrotechnický, strojírenský a chemický průmysl. Slovensko je největší světový producent osobních aut na tisíc obyvatel. Téměř 85 % slovenského exportu směřuje do zemí EU. Slovensko je od roku 2009 členem eurozóny a používá euro.

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Slovenská republika

Dne 29. 2. 2020 se konaly ve Slovenské republice (SR) řádné parlamentní volby. Vítězem se stalo hnutí OĽaNO (Obyčejní lidé a nezávislé osobnosti) Igora Matoviče se ziskem 25,02 % hlasů. Prezidentka SR Zuzana Čaputová pověřila Igora Matoviče dne 4. 3. 2020 sestavením vlády a dne 21. 3. 2020 jmenovala koaliční vládu čtyř stran (OĽaNO, Sme rodina, SaS a Za ľudí). Vládě premiéra Igora Matoviče byla vyslovena důvěra parlamentu (Národní rada SR) dne 30. 4. 2020 hlasy 93 poslanců. Proti vyslovení důvěry vládě hlasovalo 48 poslanců. Národní rada SR má 150 poslanců.

Složení vlády:

- Igor Matovič (OĽaNO) - premiér
- Eduard Heger (OĽaNO) - vicepremiér, ministr financí
- Štefan Holý (Sme rodina) - vicepremiér pro legislativu a strategické plánování
- Richard Sulík (SaS) - vicepremiér pro ekonomiku a ministr hospodářství
- Veronika Remišová (Za ľudí) - vicepremiérka, ministryně investic, regionálního rozvoje a informatizace
- Jaroslav Naď (OĽaNO) - ministr obrany
- Roman Mikulec (OĽaNO) - ministr vnitra
- Marek Krajčí (OĽaNO) - ministr zdravotnictví
- Ján Mičovský (OĽaNO) - ministr zemědělství a rozvoje venkova
- Ján Budaj (OĽaNO) - ministr životního prostředí
- Natália Milanová (OĽaNO) - ministryně kultury
- Milan Krajniak (Sme rodina) - ministr práce, sociálních věcí a rodiny
- Andrej Doležal (Sme rodina) - ministr dopravy a výstavby
- Ivan Korčok (SaS) - ministr zahraničních věcí a evropských záležitostí
- Branislav Grohling (SaS) - ministr školství, vědy, výzkumu a sportu
- Mária Kolíková (Za ľudí) - ministryně spravedlnosti

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

K 31. 12. 2019 mělo Slovensko 5 457 876 obyvatel. Celkový přírůstek obyvatel v roce 2019 dosáhl 1 511 osob. Přirozený přírůstek obyvatel činil 300 osob a zahraniční migrací získalo Slovensko 1 211 osob.

Obyvatelstvo podle národnostního složení - národnost slovenská (80,7 %), maďarská (8,5 %), rómská (2,0 %), česká (0,6 %), rusínská, ukrajinská, ruská, německá, polská a jiné (8,2 %).

Obyvatelstvo podle náboženského vyznání - římskokatolické (62,0 %), evangelické (5,9 %), řeckokatolické (3,8 %), reformované křesťanské (1,8 %), věřící menších církví (2,0 %), věřící neregistrovaných církví (0,5 %), nejištěné (10,6 %), bez vyznání (13,4 %).

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
reálný růst HDP (%)	4,8	2,1	3,0	3,9	2,4
HDP/osoba (eur)	14 546	14 920	15 602	16 266	16 640
HDP (mld. eur) - stálé ceny	79,264	81,612	83,816	87,314	89,302
průměrná míra inflace (%)	-0,3	-0,5	1,3	2,5	2,7
prům. míra nezaměstnanosti (%)	11,5	9,7	8,1	6,6	5,8

Zdroj: Statistický úřad SR

Po vysokém růstu slovenské ekonomiky v roce 2018 došlo v roce 2019 k výraznému zpomalení. Hrubý domácí produkt (HDP) vzrostl reálně o 2,4 %.

Značný pokles růstu vykázala v roce 2019 především zahraniční poptávka. Slovenský export se zvýšil meziročně pouze o 1,7 % a vykázal nejhorší výsledek od roku 2009. V letech 2010 - 2018 rostl export průměrně o 6,5 % ročně. Pokles růstu exportu způsobil především propad exportu do Německa, což je největší obchodní partner.

Navzdory růstu reálných mezd v roce 2019 se výrazně zpomalila spotřeba domácností. Meziročně se zvýšila pouze o 2,1 % a vykázala nejpomalejší tempo růstu od roku 2014.

V roce 2019 pokračoval pokles míry nezaměstnanosti, ale pomalejším tempem než v roce 2018. Průměrná míra nezaměstnanosti v roce 2019 dosáhla 5,8 %. Zároveň docházelo v roce 2019 ke zpomalování tempa růstu celkové zaměstnanosti. Pozitivní vývoj zaměstnanosti v roce 2019 ovlivnily služby, kde byl zaznamenán růst o více než 10 %. Vývoj zaměstnanosti ve službách kompenzoval pokles zaměstnanosti v průmyslu.

V roce 2019 byl zaznamenán pozitivní vývoj investic, když jejich hodnota meziročně stoupla o 6,2 %. Nejvíce vzrostly investice do strojů a zařízení (+8,6 %). Růst investic byl zaznamenán i ve stavebnictví (+4,0 %). V roce 2019 došlo také k růstu zásob, a to především u zboží, nedokončených výrobků a u stavu zvířat.

Od roku 2017 dochází k postupnému růstu spotřebitelských cen. V roce 2019 dosáhla průměrná míra inflace 2,7 %. Nejrychleji rostly ceny potravin (+4,0 %), bydlení (+3,9 %) a služeb (+3,3 %).

Očekávaný vývoj

Růst slovenské ekonomiky byl plánován při sestavování rozpočtu na rok 2020 na úrovni 2,2 %. Po vypuknutí pandemie Covid-19 v polovině března 2020 předpokládá aktuální prognóza Ministerstva financí SR zveřejněná dne 8. dubna 2020 pokles HDP na úrovni 7,2 %. V roce 2021 očekává Ministerstvo financí SR růst HDP ve výši 6,8 %.

Slovenská vláda schválila v březnu a dubnu 2020 následující opatření na podporu ekonomiky.

- 1) Příspěvek zaměstnavatelům (firmy včetně osob samostatně výdělečně činných - OSVČ) na mzdu zaměstnance ve výši 80 % průměrné mzdy, maximálně 1.100 eur. Jedná se o zaměstnavatele, jejichž provozovny byly povinně uzavřené na základě rozhodnutí Úřadu veřejného zdravotnictví SR.
- 2) Příspěvek zaměstnavatelům (firmy včetně OSVČ) na mzdu zaměstnance ve výši 80 % průměrné mzdy, maximálně 880 eur, kvůli překážce na straně zaměstnavatele (nemají práci pro zaměstnance) z důvodu pandemie (například přišel o objednávky). Jedná se o zaměstnavatele, jejichž provozovny nebyly povinně uzavřené na základě rozhodnutí Úřadu veřejného zdravotnictví SR (slovenský ekvivalent tzv. kurzarbeit).
- 3) Příspěvek zaměstnavatelům (firmy včetně OSVČ) na mzdu zaměstnance, pokud jim kvůli pandemii klesly tržby (meziročně či meziměsíčně) následovně:
 ≥ 20 % (příspěvek 180 euro), ≥ 40 % (300 euro), ≥ 60 % (420 euro), ≥ 80 % (540 euro).
- 4) Odklad plateb odvodů za zaměstnavatele při poklesu tržeb o více než 40 %.

- 5) Poskytnutí bankovních záruk ve výši 500 mil. eur měsíčně na úvěry firmám a OSVČ za výhodných podmínek.
- 6) Zaměstnanci v karanténě a rodiče ošetřující dítě (OČR) dostávají 55 % hrubé mzdy.
- 7) Odklad záloh na daň z příjmů při poklesu tržeb o více než 40 %.
- 8) Možnost započtení dosud neuplatněné ztráty z podnikání od roku 2014 najednou v daňovém přiznání za rok 2019.
- 9) Odklad splátek úvěrů a lízingsových splátek pro OSVČ, malé a střední firmy až o 9 měsíců.
- 10) Zvýhodněné úvěry pro malé a střední firmy i OSVČ ve výši 50 mil. eur od Slovenské záruční a rozvojové banky (SZRB) a Eximbanky. Úvěry od SZRB ve výši 10 - 350 tis. eur a od Eximbanky 100 - 500 tis. eur. Splatnost úvěru 3 roky. Záruky za úvěry poskytuje Ministerstvo financí SR do výšky 80 % zůstatku jistiny úvěru.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Veřejné finance SR

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Hospodaření veřejné správy (mil. eur)	-2 130	-1 791	-884	-941	-1 269
Hospodaření veřejné správy (% HDP)	2,71	1,68	0,95	1,05	1,35

Zdroj: Ministerstvo financí SR

V roce 2019 dosáhl deficit veřejných financí 1,22 mld. eur, což znamená 1,3 % HDP. Meziročně se tak deficit zvýšil o 279 mil. eur. Výši deficitu v roce 2019 negativně ovlivnilo zejména zhoršení hospodaření rozpočtových organizací státu, státních fondů a rozpočtových organizací vyšších územněsprávních celků a obcí.

Schválený rozpočet na rok 2020 předpokládal deficit veřejných financí na úrovni 0,49 % HDP. V důsledku pandemie Covid-19 však Ministerstvo financí SR počítá s deficitem veřejných financí ve výši 8,5 mld. eur (cca 8 % HDP). Vyrovnané hospodaření by chtěla vláda dosáhnout do konce volebního období v roce 2024.

Státní rozpočet SR (mil. eur)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Příjmy	16 233,8	14 275,9	14 014,1	15 381,0	15 825,5
Výdaje	18 166,4	15 256,2	15 234,3	16 563,3	18 027,0
Saldo	-1 932,6	-980,3	-1 220,1	-1 182,3	-2 201,5

Zdroj: Ministerstvo financí SR

Slovenská vláda hospodařila v roce 2019 meziročně hůře. Schodek státního rozpočtu na konci roku 2019 dosáhl 2 201,5 mil. eur a meziročně byl vyšší o 1 018,7 mil. eur. Deficit se tak zvýšil o 86,2 %. Příjmy státního rozpočtu v roce 2019 se meziročně zvýšily o 444,5 mil. eur (+2,9 %). Daňové příjmy dosáhly 12 336,4 mil. eur a meziročně se zvýšily o 334,2 mil. eur (+2,8 %). Příjmy z EU dosáhly 2 126,921 mil. eur a meziročně se snížily 42,8 mil. eur. Příjmy z dividend činily 504,8 mil. eur a meziročně se zvýšily o 65,9 mil. eur.

Výdaje státního rozpočtu v roce 2019 se meziročně zvýšily o 1 463,7 mil. eur (+8,8 %). Výdaje na obsluhu státního dluhu dosáhly 1 037,2 mil. eur a meziročně se snížily o 97,4 mil. eur. Výdaje na EU dosáhly 2 092,561 mil. eur a meziročně se zvýšily o 10,6 mil. eur. Výdaje na spolufinancování dosáhly 304,3 mil. eur a meziročně se snížily o 12,3 mil. eur. Odvody do EU včetně rezervy dosáhly 750,2 mil. eur a meziročně se zvýšily o 18,8 mil. eur. Transfery vlády do Sociální pojišťovny byly nulové, což je důsledek vysoké zaměstnanosti a nízké nezaměstnanosti.

Státní rozpočet na rok 2020 schválila Národní rada SR dne 3. 12. 2019. Státní rozpočet počítá s příjmy ve výši 15 792,7 mil. eur, s výdaji 18 560,9 mil. eur a se schodkem 2 768,2 mil. eur. Státní rozpočet na rok 2020 byl prognózován na ekonomický růst ve výši 2,2 %. Vzhledem k propuknutí pandemie Covid-19 v polovině března 2020 a mimořádným výdajům slovenské vlády na podporu ekonomiky se očekává deficit státního rozpočtu v roce 2020 na úrovni 9 % HDP.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

Platební bilance SR (mil. eur)

Rok (stav k 31. 12.)	2015	2016	2017	2018	2019
Běžný účet	-1 367,4	-1 182,6	-1 776,4	-2 251,3	-2 706,2
- obchod se zbožím	1 049,1	1 637,2	642,4	47,0	-746,9
- obchod se službami	180,5	455,5	840,6	774,3	1 038,9
- primární výnosy z investic	-1 366,2	-1 906,3	-1 977,1	-1 834,8	-1 973,1
- sekundární výnosy z investic	-1 230,8	-1 369,0	-1 282,3	-1 237,8	-1 025,1
Kapitálový účet	2 790,2	1 630,7	789,9	1 458,7	944,7
Prodej/koupe nevýrobních nefinančních aktiv	-46,0	-50,3	-18,8	-7,2	-343,9
Kapitálové transfery	2 836,2	1 681,0	808,7	1 465,9	1 288,6
Finanční účet	-447,1	-414,0	-3 845,6	-1 902,8	-1 564,1
- přímé investice	-90,3	491,1	-1 710,2	-204,1	-2 050,5
- portfoliové investice	1 856,2	3 962,1	-715,6	3 488,3	331,6
- finanční deriváty	257,8	299,6	76,5	6,4	94,3
- ostatní investice	-2 712,6	-5 123,7	-1 967,0	-6 607,7	-1 399,3
- rezervní aktiva	241,8	-43,1	470,7	1 415,0	1 459,8
Chyby a omyly	-1 869,9	-862,1	-2 859,2	-1 109,5	197,4

Zdroj: Národní banka Slovenska

Běžný účet platební bilance vykázal na konci roku 2019 schodek 2 706,3 mil. eur. Schodek běžného účtu se zvyšuje od roku 2016. Běžný účet se dostal do výrazného schodku v roce 2019 především kvůli odlivu kapitálu ze Slovenska ve formě dividend (téměř 2 mld. eur). Kladné saldo obchodu se službami nestačilo pokrýt výrazný odliv dividend.

Kapitálový účet platební bilance vykázal přebytek 944,7 mil. eur díky kapitálovým transferům.

Finanční účet platební bilance vykázal schodek 1 564,1 mil. eur, jehož výše třetí rok po sobě klesá. Na schodek se podílely především přímé investice a ostatní investice.

Další finanční ukazatele SR

Rok (stav k 31. 12.)	2015	2016	2017	2018	2019
Devizové rezervy NBS (mld. eur)	2,874	2,743	3,020	4,568	6,382
Zahraniční zadluženost (mld. eur)	67,4	74,9	94,2	102,2	105,4

Veřejný dluh (mld. eur)	42,160	42,053	43,370	44,323	45,202
Veřejný dluh/HDP (%)	52,20	51,94	51,31	49,40	48,46
Dluhová služba (mld. eur)	1,16	1,17	1,17	1,14	1,04

Zdroj: Národní banka Slovenska

Devizové rezervy Národní banky Slovenska (NBS) dosáhly na konci roku 2019 hodnotu 6,382 mld. eur. Mezi nejvýznamnější položky devizových rezerv patřily cenné papíry (4,356 mld. eur) a zlato (1,379 mld. eur).

Zahraniční zadluženost Slovenska na konci roku 2019 dosáhla 105,4 mld. eur a každoročně roste. Na zahraniční zadluženosti se nejvíce podílí NBS (33,1 mld. eur), následují vláda (29,0 mld. eur), firmy (19,1 mld. eur), ostatní sektory (12,8 mld. eur) a banky (11,4 mld. eur).

Veřejný dluh Slovenska na konci roku 2019 dosáhl 48,4 % HDP. Snižování dluhu probíhá od roku 2013. Nejnižší úroveň dluhu byla vykázána v roce 2008 na 28,6 % HDP. Po vypuknutí finanční krize v roce 2008 se veřejný dluh zdvojnásobil. Veřejný dluh k HDP je výrazně nižší než povolená maastrichtská hranice 60 % HDP pro země eurozóny. OECD doporučuje jako bezpečnou hranici dluhu 40 % HDP.

Dluhová služba si vyžádala v roce 2019 náklady 1,04 mld. euro a meziročně se snížila o 100 mil. eur.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Centrální bankou Slovenské republiky je Národní banka Slovenska (NBS). Od 1. ledna 2009 je NBS součástí Eurosystemu. Ve spolupráci s Evropskou centrální bankou (ECB) a ostatními centrálními bankami zemí eurozóny je prvotním cílem NBS udržovat cenovou stabilitu v eurozóně. V rámci Eurosystemu je úlohou NBS přispívat k zabezpečení měnové politiky, devizových operací a devizových rezerv, platebního styku, vydávání bankovek a mincí, mezinárodní spolupráci, vzájemné spolupráci a podpoře centrálních bank, finanční stabilitě v eurozóně. Důležitým úkolem NBS je výkon dohledu nad finančním trhem.

Hlavní komerční banky v SR

- Slovenská sporiteľňa, a.s.
- Všeobecná úverová banka, a.s.
- Tatra banka, a.s.
- ČSOB, a.s.
- Poštová banka, a.s.
- Prima banka Slovensko a.s.
- Prvá stavebná sporiteľňa, a.s.
- OTP Banka Slovensko, a.s.
- Privatbanka, a.s.
- Wustenrot stavebná sporiteľňa, a.s.

Specializované státní banky v SR

- Národná banka Slovenska
- Slovenská záručná a rozvojová banka, a.s.
- Eximbanka SR

Banka je právnická osoba se sídlem na území SR založená jako akciová společnost, která přijímá vklady a poskytuje úvěry a má na výkon těchto činností udělenou bankovní licenci. Dle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách rozhoduje o udělení bankovní licence Národní banka Slovenska (NBS). Základní podmínkou pro udělení bankovní licence je minimální peněžní vklad do základního jmění banky 16,6 mil. eur a minimální peněžní vklad do základního jmění banky, která vykonává hypoteční obchody, ve výši 33,2 mil. eur.

Hlavní pojišťovny v SR

- Kooperativa poisťovna, a.s. VIG
- Allianz Slovenská poisťovna, a.s.
- Generali poisťovna, a.s.
- ČSOB poisťovna, a.s.
- NN Životná poisťovna, a.s.
- Uniqa poisťovna, a.s.
- Union poisťovna, a.s.

- Poštová poisťovňa, a.s.

Zájmovým sdružením pojišťoven je Slovenská asociace pojišťoven (SAP).

1.7 Daňový systém

Daňový systém získal současnou podobu v roce 2004 za ministra financí Ivana Mikloše. Mezi hlavní body reformy patřily:

- snížení přímých daní
- zrušení některých majetkových daní (tj. darovací daň, dědická daň, daň z převodu nemovitosti)
- zrušení tzv. paušálních daní u živnostníků (OSVČ).

Daň z příjmů fyzických osob

Daňoví rezidenti Slovenské republiky (SR) podléhají dani z příjmů fyzických osob, která se vypočítává z jejich celosvětových příjmů. V úvahu se berou mezinárodní smlouvy SR o zamezení dvojímu zdanění. Za daňového rezidenta se považuje osoba s trvalým pobytem v SR nebo osoba, která se zdržuje v SR alespoň 183 dní v příslušném kalendářním roce. Daňové příznání za předcházející rok se podává do 31.3. následujícího roku. Manželé musejí podat daňové příznání samostatně. Daňoví nerezidenti SR podléhají dani z příjmů fyzických osob, která se vypočítává z jejich příjmů v SR. Daňovým rokem je kalendářní rok.

Daňové příznání za rok 2019 podává každá fyzická osoba, jejíž zdanitelné příjmy v roce 2019 přesáhly 1.968,68 eur. Sazba daně z příjmů fyzických osob činí **19 %** ze základu daně do výše 37.163,36 eur (tj. 176,8 násobek platného životního minima = 210,2 eur)). Část základu daně nad uvedený limit se daní sazbou **25 %**. Nezdanitelné minimum na daňového poplatníka pro rok 2020 činí 21 násobek platného životního minima (4.414,20 eur). Pokud základ daně daňového poplatníka nepřekročí 92,8 násobek platného životního minima (19.506,56 eur). Pokud je základ daně daňového poplatníka vyšší, nezdanitelné minimum se počítá jako rozdíl 44,2 násobku platného životního minima (9.290,84 eur) a 1/4 základu daně daňového poplatníka. Roční daňový bonus na dítě do 6 let činí 545,28 eur a na dítě od 6 let 272,64 eur.

Daň z příjmů právnických osob

Za daňového rezidenta SR se považuje právnická osoba, která má v SR sídlo nebo místo vedení. Předmětem daně jsou celosvětové příjmy, přičemž se berou v úvahu mezinárodní smlouvy SR o zamezení dvojímu zdanění. Daňovým nerezidentům jsou v SR zdaňovány příjmy pouze ze zdrojů na území SR. Sazba daně je **15 %**, pokud roční obrat nepřekročí 100.000 eur. Nad tuto hranici je sazba daně **21 %**. Daňovou ztrátu z podnikání je možné odečítat během 5 let. Ve zdaňovacím období je možný odpočet daňové ztráty maximálně do výšky 50 % základu daně.

Odvody na sociální a zdravotní pojištění

Zaměstnavatel platí odvody ve výši **35,2 %** z vyměřovacího základu (tj. hrubá mzda zaměstnance). Zaměstnavatel zaplatí v roce 2020 do Sociální pojišťovny odvody na sociální pojištění za zaměstnance ve výši 25,2 % hrubé mzdy a odvody do zdravotní pojišťovny zaměstnance na zdravotní pojištění ve výši 10 % z hrubé mzdy. Odvody se platí měsíčně od 1.1. do 31.12. Maximální vyměřovací základ pro odvody na sociální pojištění je 7.091 eur. Maximální vyměřovací základ pro odvody na zdravotní pojištění není stanoven.

Zaměstnanec platí odvody ve výši **13,4 %** z vyměřovacího základu (tj. hrubá mzda). Odvody se platí měsíčně od 1.1. do 31.12. Odvody na sociální pojištění činí 9,4 % z hrubé mzdy a jsou zaslány do Sociální pojišťovny. Odvody na zdravotní pojištění činí 4 % z hrubé mzdy a jsou zaslány do zdravotní pojišťovny zaměstnance. Maximální vyměřovací základ pro odvody na sociální pojištění v roce 2020 činí 7.091 eur. Maximální vyměřovací základ pro odvody na zdravotní pojištění není stanoven.

Živnostník (OSVČ) - odvody na sociální a zdravotní pojištění se platí měsíčně, a to do 8. dne následujícího měsíce za předchozí měsíc. V roce 2020 činí minimální odvody 238,80 eur měsíčně (167,89 eur na sociální pojištění a 70,91 eur na zdravotní pojištění). Odvody na sociální pojištění se platí z vyměřovacího základu, který pro kalendářní rok 2020 činí 50 % jedné dvanáctiny všeobecného vyměřovacího základu za kalendářní rok 2018 (tj. 506,50 eur). Maximální vyměřovací základ pro sociální pojištění v roce 2020 činí 7.091 eur. Odvody na zdravotní pojištění se platí také z vyměřovacího základu. Minimální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění v roce 2020 činí 50 % průměrné mzdy zaměstnance ve slovenské ekonomice v roce 2018 (1.013 eur). Minimální vyměřovací základ je tedy 506,50 eur.

Živnostníci mohou využít velmi štedré paušální výdaje, jejichž výše dosahuje 60 % jejich příjmů (nejvíce však mohou odečíst 20.000 eur).

Daň z přidané hodnoty (DPH)

Povinnost registrovat se jako plátc DPH má každá zdanitelná osoba, která má sídlo nebo bydliště, místo podnikání nebo provozovnu v SR a za předcházejících, po sobě následujících, 12 kalendářních měsíců měla obrat vyšší než 49.790 eur. Existuje i možnost dobrovolné registrace. Zahraniční osobě může vzniknout povinnost registrovat se jako plátc DPH v SR, pokud sem dodává zboží formou zásilkového obchodu nebo před dodáním zboží a služeb, když se neuplatňuje přenos daňové povinnosti na odběratele.

Základní sazba DPH je **20 %** a uplatňuje se na většinu zboží a služeb.

Snížená sazba DPH je **10 %** a uplatňuje se na následující produkty:

- základní potraviny (maso, chléb, mléko, máslo)
- určité zdravé potraviny (mléčné produkty, ovčí bryndza, med, velká část ovoce a zeleniny, ovocné a zeleninové šťávy)
- léky a některé zdravotnické pomůcky (např. brýle, kontaktní čočky, invalidní vozíky, hygienické vložky a tampóny, dětské pleny)
- knihy, novinové deníky
- určité ubytovací služby (hotely, turistické a zaměstnanecké ubytovny, rekreační kempy, studentské internáty).

Informace o daňovém systému Slovenska lze nalézt na oficiálních stránkách Slovenské republiky: www.slovensko.sk

Všichni plátcí DPH mají povinnost předkládat kontrolní výkaz (kontrolní hlášení k DPH). Jedná se o detailní seznam vystavených a přijatých faktur. Kontrolní výkaz se podává elektronicky do 25. dne po skončení příslušného zdaňovacího období (měsíčně nebo čtvrtletně). Za nesplnění povinnosti může daňový úřad uložit pokutu do výše 10.000 eur. Souhrnný výkaz pak podává plátcé DPH, pokud uskutečnil intrakomunitárně dodávku zboží ze SR do jiného členského státu EU nebo přemístil vlastní zboží ze SR do jiného členského státu EU. Souhrnný výkaz se podává elektronicky nejpozději do 25. dne po skončení období, na které se vztahuje.

Spotřební daně

Patří mezi nepřímé daně. Podléhá jim následující zboží při dovozu do SR nebo při uvedení zboží do oběhu:

- minerální oleje (motorová nafta, motorový benzín, mazací oleje, topné oleje, LPG a další)
- alkoholické nápoje (pivo, víno, meziprodukt a líc)
- tabákové výrobky (cigarety, doutníky, tabák a tabákové suroviny)
- elektřina, uhlí a zemní plyn.

Daňová povinnost ze spotřební daně z elektřiny, uhlí a zemního plynu vzniká dodáním konečnému spotřebiteli. Sazba spotřební daně závisí na konkrétní komoditě. Plátcé spotřební daně musí být registrováni na celním úřadě.

Srážková daň (dividendy)

Dividendy vyplacené ze zisku mají daň 0 %. Pokud jsou vyplacené fyzické osobě, podléhají dani ve výši 7 %.

Dani ve výši 35 % podléhají dividendy:

- vyplacené právnickým osobám a rezidentům nesmluvních států - tzn. SR s nimi nemá uzavřenou smlouvu o zamezení dvojímu zdanění nebo smlouvu o výměně informací týkající se daní
- přijaté od rezidentů nesmluvních států.

Daň z firemních motorových vozidel

Platí se do 31.1. daňovému úřadu v místě, kde bylo vozidlo registrováno k 31.12. předcházejícího roku. Dani podléhají vozidla evidovaná na Slovensku a používaná k podnikání. Daň je uvalena na:

- osobní auta (podle objemu válců motoru) v rozmezí 50 - 218 eur ročně
- užitková vozidla a autobusy (podle počtu náprav a celkové hmotnosti vozidla) v rozmezí 74 - 2.375 eur ročně

Poloviční sazba daně se uplatňuje u užitkových vozidel jezdících v rámci kombinované dopravy. Elektromobily mají nulovou sazbu daně. Pokud vozidlo disponuje alternativním pohonem (LPG, CNG, vodíkový pohon, hybridní, elektromobil), základ daně se snižuje o 50 %.

Daň z nemovitosti

Řídí se zákonem o místních daních a místním poplatku a člení se na:

- 1) daň z pozemku - platí ji vlastník pozemku, ve vybraných případech pak správce pozemku nebo nájemce, základní sazba daně činí 0,25 % z hodnoty pozemku stanovené zákonem;
- 2) daň ze staveb - platí ji vlastník stavby, ve vybraných případech pak správce stavby nebo nájemce, základní sazba daně je 0,033 eur za každý i započatý m² zastavěné plochy;
- 3) daň z bytu - platí ji vlastník bytu, ve vybraných případech pak správce bytu, základní roční sazba daně je 0,033 eur za každý i započatý m² podlahové plochy bytu.

Správu daně vykonává obec, na jejímž území se nemovitost nachází.

Sektorové daně

Bankovní odvod

V platnosti od 2012. Je určený na krytí nákladů spojených s řešením finančních krizí v bankovním sektoru a na ochranu stability bankovního sektoru. Sazba činí 0,2 % z objemu vkladů klientů očištěných o vlastní jmění společnosti. Odvod se platí ve čtyřech čtvrtletních splátkách do 25. dne příslušného kvartálu. V roce 2020 byl bankovní odvod zvýšený na 0,4 %. Podle platné legislativy by bankovní odvod měl skončit v roce 2021.

Zvláštní odvod pro regulovanou odvětví

V platnosti od roku 2012. Regulovanými odvětvími jsou energetika, pojišťovnictví a zajišťovnictví, veřejné zdravotní pojištění, elektronické komunikace, farmacie, poštovní služby, železniční doprava, letecká doprava, veřejné vodovody a veřejné kanalizace, poskytovatelé zdravotní pomoci. Odvod činí 8,712 % ze zisku z vybraných činností.

Daň z pojištění

V platnosti od roku 2019. Sazba daně je 8 % a platí se ze všech neživotních pojistek. Výjimka platí pro pojištění odpovědnosti za škody způsobené provozem motorového vozidla. Nová daň se tedy vztahuje na pojištění majetku (nemovitost, movitý majetek, domácnost), zodpovědnosti, havarijní pojištění, pojištění průmyslu, cestovní pojištění, pojištění podnikatelů.

Od 1. 1. 2018 musí všechny firmy podávat daňové přiznání pouze elektronicky. Od 1. 7. 2018 mají tuto povinnost i živnostníci (OSVČ). Dosud museli daňové přiznání podávat elektronicky pouze plátcí DPH. Pro komunikaci s daňovým úřadem si musí živnostník zřídit elektronickou schránku tak, že se zaregistruje na webu finanční správy.

Více informací o daňovém systému lze najít na webové stránce Finanční správa Slovenské republiky.

2 Zahraniční obchod a investice

Slovensko je velmi otevřená ekonomika. Významná část celkového exportu (85 %) směřuje do zemí EU. Ve vývozu dominuje automobilový průmysl, elektrotechnický průmysl, hutnictví, petrochemický a chemický průmysl. V dovozu dominují elektrotechnický průmysl, automobilový průmysl, energetické suroviny a farmaceutický průmysl.

Zahraniční přímí investoři si oblíbili Slovensko. Mezi hlavní důvody patří: strategická poloha v Evropě s velkým exportním potenciálem, politická a ekonomická stabilita, společná měna euro, produktivita práce, kvalifikovaná a nákladově efektivní pracovní síla, jazyková vybavenost, edna z nejvíce otevřených ekonomik, velký potenciál pro výzkum, vývoj a inovace, rozvinutá infrastruktura, atraktivní investiční pobídky.

2.1 Obchodní balance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

Vývoj obchodní balance (mld. eur)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz	67,680	70,032	74,813	79,786	80,460
Dovoz	64,361	66,386	71,817	77,326	79,362
Saldo	3,319	3,646	2,996	2,460	1,097

Zdroj: Statistický úřad SR

Vývoz Slovenské republiky v roce 2019 dosáhl hodnoty 80,460 mld. eur a meziročně se zvýšil o 1,7 %. Dovoz vykázal hodnotu 79,515 mld. eur a meziročně se zvýšil o 3,3 %. Saldo zahraničního obchodu bylo kladné ve výši 1,097 mld. eur. Přebytek obchodní balance se snižuje od roku 2016.

Nejvyšší kladné saldo obchodní balance v roce 2019 vykázalo Slovensko s následujícími zeměmi: Německo (+5,12 mld. eur), Francie (+2,88 mld. eur), Spojené království (+2,74 mld. eur), Rakousko (+1,96 mld. eur), USA (+1,58 mld. eur), Polsko (+1,49 mld. eur), Španělsko (1,06 mld. eur), Itálie (1,05 mld. eur), Maďarsko (+959 mil. eur), ČR (+868 mil. eur) a Rumunsko (+782 mil. eur).

Největší záporné saldo obchodní balance v roce 2019 vykázalo Slovensko s následujícími zeměmi: Vietnam (-4,02 mld. eur), Jižní Korea (-3,92 mld. eur), Čína (-3,32 mld. eur), Rusko (-3,03 mld. eur), Malajsie (-474 mil. eur), Tchajwan (-377 mil. eur) a Japonsko (-377 mil. eur).

U nejvýznamnějších obchodních partnerů vzrostl meziročně vývoz následovně: Německo (+2,3 %), Francie (+13,4 %), Velká Británie (+12,1 %), Rumunsko (+3,4 %) a Čína (+24,1 %). Naopak vývoz klesl meziročně následovně: ČR (-4,8 %), Polsko (-0,7 %), Rakousko (-1,4 %), Itálie (-18,0 %), USA (-4,1 %), Španělsko (-0,4 %), Nizozemsko (-3,6 %) a Rusko (-5,7 %).

U nejvýznamnějších obchodních partnerů vzrostl meziročně dovoz následovně: ČR (+1,6 %), Čína (+9,5 %), Polsko (+5,5 %), Maďarsko (+15,2 %), Francie (+16,6 %), Itálie (+1,1 %), Rakousko (+6,0 %). Naopak dovoz klesl meziročně následovně: Německo (-6,4 %), Rusko (-2,3 %), Jižní Korea (-4,8 %), Vietnam (-9,6 %).

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Největší vývozní trhy Slovenska v roce 2019:

Pořadí	Vývoz (mld. eur)	Podíl na celkovém vývozu (%)
1. Německo	17,946	22,3
2. ČR	8,852	11,0
3. Polsko	6,016	7,5

3. Francie	5,659	7,0
4. Francie	5,659	7,0
5. Maďarsko	5,094	6,3
6. Rakousko	4,497	5,6
7. Spojené království	3,963	4,9
8. Itálie	3,739	4,6
9. USA	2,519	3,1
10. Španělsko	2,262	2,8
Celkem	80,460	100

Zdroj: Statistický úřad SR

Vývoz Slovenska do členských států EU v roce 2019 dosáhl hodnoty 67,856 mld. eur. Meziročně vzrostl o 1,2 % a na celkovém vývozu se podílel 84,4 %.

Největší dovozní trhy Slovenska v roce 2019:

Pořadí	Dovoz (mld. eur)	Podíl na celkovém dovozu (%)
1. Německo	12,826	16,2
2. ČR	7,983	10,1
3. Čína	5,018	6,3
4. Polsko	4,526	5,7
5. Rusko	4,455	5,6
6. Jižní Korea	4,274	5,4
7. Maďarsko	4,135	5,2
8. Vietnam	4,055	5,1
9. Francie	2,776	3,5
10. Itálie	2,691	3,4
Celkem	79,362	100

Zdroj: Statistický úřad SR

Dovoz Slovenska z členských států EU v roce 2019 dosáhl hodnoty 53,286 mld. eur. Meziročně vzrostl o 4,8 % a na celkovém dovozu se podílel 67,3 %.

2.3 Komoditní struktura

Hlavní vývozní komodity Slovenska v roce 2019

Komodita	Hodnota (mld. eur)	HS - 4
1. osobní automobily	21,106	8703
2. monitory a projektory, televizní přijímače	4,559	8528
3. části, součásti a příslušenství motorových vozidel	4,349	8708
4. telefony pro mobilní sítě	3,863	8517
5. ostatní pneumatiky a koložárky	1,600	8601

5. nové pneumatiky z kaučuku	1,003	4011
6. ropné oleje	1,444	2710
7. dráty, kabely	1,327	8544
8. elektrické přístroje osvětlovací a signalizační	1,135	8512
9. vzduchová čerpadla, kompresory	1,098	8414
10. stroje na automatizované zpracování dat	0,973	8471

Zdroj: Statistický úřad SR

Hlavní dovozní komodity Slovenska v roce 2019

Komodita	Hodnota (mld. eur)	HS - 4
1. části, součásti a příslušenství motorových vozidel	10,034	8708
2. telefony pro mobilní sítě	4,929	8517
3. osobní automobily	2,535	8703
4. ropné oleje	2,065	2709
5. dráty, kabely	1,976	8544
6. ropné plyny a jiné plynné uhlovodíky	1,801	2711
7. části a součásti pro přístroje HS 8525 - 8528	1,787	8529
8. sedadla a jejich části a součásti	1,551	9401
9. léky	1,404	3004
10. vratné nebo rotační zážehové spalovací pístové motory	1,242	8407

Zdroj: Statistický úřad SR

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

VT parky - na Slovensku vznikají v posledních letech vědecké parky a výzkumná centra především díky finančním prostředkům ze strukturálních fondů EU v rámci operačních programů Výzkum a vývoj (2007-13) a Výzkum a inovace (2014-20). V současné době jsou v provozu následující univerzitní vědecké parky a výzkumná centra.

Univerzitní vědecké parky:

Vědecký park Univerzity Komenského Bratislava

Univerzitní vědecký park pro biomedicínu Bratislava

Univerzitní vědecký park Slovenské technické univerzity v Trnavě

Univerzitní vědecký park Žilinské univerzity v Žilině

Univerzitní vědecký park Technicom Košice

Významná výzkumná centra:

BioMed Martin

Agrobiotech Nitra

Investiční zóny - na Slovensku existuje v současné době zhruba 40 investičních zón (průmyslové parky či zóny). K největším podle rozlohy patří:

- Kechnec v okrese Košice (332 ha)
- Sereď Jih v okrese Trnava (256 ha)
- Nitra sever - Mlynárce (220 ha)
- Senica (161 ha)

- Kostolné Kračany v okrese Dunajská Streda (150 ha)
- Voderady v okrese Trnava (130 ha)
- Trenčín (120 ha) - vlastníkem je česká společnost Redside
- Košice Immopark (97,5 ha)
- Levice (95,7 ha)
- Sládkovičovo - Západ v okrese Galanta (77,8 ha)

Rozhodnutím slovenské vlády z roku 2006 byla založena společnost MH Invest, s.r.o. jako dceřiná společnost Ministerstva hospodářství Slovenské republiky (MH SR). MH Invest, s.r.o. byla vytvořena jako společnost pro stavební a inženýrskou činnost spojenou s výstavbou průmyslových zón za účelem podpory, rozvoje a konkurenceschopnosti regionů Slovenska, k napomáhání zlepšení podnikatelského prostředí a zvyšování zaměstnanosti. MH Invest, s.r.o. kontroluje činnost vybudovaných průmyslových parků a zón, kterým byla udělena dotace z MH SR a finančních prostředků EU. Monitoruje a fyzicky dohlíží nad existujícími objekty průmyslových parků a zón na Slovensku. Podrobně prověřuje velikost parků, jejich dostupnost, připravenost veškerých inženýrských sítí podle kategorizace míry nezaměstnanosti v jednotlivých regionech.

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Odvětvová struktura Podle dostupných údajů Národní banky Slovenska (NBS) dosáhly přímé zahraniční investice (PZI) ve Slovenské republice (SR) na konci roku 2018 hodnotu 51,04 mld. eur. Údaje za rok 2019 ještě nejsou k dispozici. PZI směřují v SR především do průmyslové výroby, finančnictví a pojišťovnictví, logistických center a skladových prostor, administrativních budov, podpory služeb, ICT.

PZI směřují především do těchto sektorů:

- automobilový průmysl (Volkswagen, PSA Peugeot Citroen, Kia Motors, Jaguar Land Rover, Adient, Continental)
- strojírenství (Embraco, Iljin, Inteva Products, MAHLE Behr, Protherm Production, Schaeffler)
- elektrotechnický průmysl (Datalogic, Elster, Foxconn, Osram, Panasonic, Samsung, Whirlpool)
- chemický a farmaceutický průmysl (BASF, Agrofert, de Mičlen)
- hutnictví (U.S. Steel, ArcelorMittal, Bekaert, Cortizo, Nemak)
- energetika (Energetický a průmyslový holding, Enel, E.ON, ČEZ)
- potravinářství (Heineken, Asahi, Nestlé, Meggle, Fromageries Bel, Bongrain, Agrofert, Kofola).

Teritoriální struktura Největším přímým zahraničním investorem v SR je Nizozemsko s celkovou hodnotou investic 13,07 mld. eur, což představuje 25 % všech PZI. Významnými nizozemskými investory v SR jsou společnosti Heineken, ING Bank, Nationale-Nederlanden (NN), Royal Dutch Shell.

Ve SR významně investovali přímí zahraniční investoři z následujících zemí:

- ČR (6,56 mld. eur, 12,9 % všech PZI) - Energetický a průmyslový holding (EPH), Agrofert, PPF, Plzeňský Prazdroj, Hamé, Czechoslovak Group, Charvát Group, TTS Třebíč, ČEZ Esco
- Rakousko (5,90 mld. eur) - Erste Group, Vienna Insurance Group, Billa, Glock, MIBA, Michatek, OMV, ZKW
- Německo (3,66 mld. eur) - Volkswagen, E.ON, Deutsche Telekom, BASF, Continental, Lidl, Kaufland, Meggle, Osram, Bosch, Allianz
- Lucembursko (3,45 mld. eur) - ArcelorMittal Gonvarri SSC
- Jižní Korea (2,96 mld. eur) - Kia Motors, Hyundai Dymos, Mobis, Samsung Electronics, Yura, Hanon Systems
- Belgie (2,69 mld. eur) - KBC, Aspel, Bekaert, Carmeuse, Deltrian, Fremach, Plastiflex
- Maďarsko (2,67 mld. eur) - MOL Group, OTP Banka
- Itálie (2,49 mld. eur) - Enel, UniCredit Bank, Intensa Sanpaolo, Generali, Magneti Marelli, Mevis, Lombardini
- Spojené království (1,57 mld. eur) - Jaguar Land Rover, Tesco, GlaxoSmithKline, KMF
- Kypr (1,51 mld. eur)
- Francie (1,17 mld. eur) - PCA Group, Faurecia, Orange, Plastic Omnium, Fromageries Bel, Bongrain, Veolia

Největší PZI v roce 2019 byla akvizice společnosti CME českou firmou PPF Group za více než 280 mil. eur. CME vlastnila televizi Markíza.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Poskytování investiční pomoci upravuje zákon č. 561/2007 Z.z. o investiční pomoci. Zákon je v platnosti od 1. 1. 2008.

Investiční pomoc se poskytuje na podporu investičního záměru v těchto oblastech:

- průmyslová výroba
- technologické centrum
- centrum strategických služeb
- cestovní ruch.

Investiční pomoc na podporu počáteční investice a vytváření pracovních míst se poskytuje formou:

- dotace na získaný dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý nehmotný majetek
- úlevy na dani z příjmů
- příspěvku na vytvoření nového pracovního místa
- převodu nemovitého majetku nebo výměny nemovitého majetku za cenu nižší než je všeobecná hodnota majetku.

Poskytování investiční pomoci a kontrolu podle tohoto zákona řídí a koordinuje Ministerstvo hospodářství SR.

Příjemcem investiční pomoci může být fyzická nebo právnická osoba zřízená za účelem podnikání, která:

- podá žádost na Ministerstvo hospodářství SR
- má místo podnikání nebo sídlo na území Slovenské republiky
- je zapsaná v živnostenském rejstříku nebo v obchodním rejstříku.

Poskytování regionální investiční pomoci pro nejméně rozvinuté regiony Slovenska upravuje zákon č. 57/2018 Z.z. o regionální investiční pomoci. Zákon je v platnosti od 7. 3. 2018. Investiční pomoc se poskytuje na podporu realizace investičního záměru v těchto oblastech:

- průmyslová výroba
- technologické centrum
- centrum podnikových služeb.

Investiční pomoc se poskytuje formou:

- dotace na dlouhodobý hmotný majetek a dlouhodobý nehmotný majetek
- úleva na dani z příjmů
- příspěvek na vytvoření nového pracovního místa
- převod nemovitého majetku nebo nájmu nemovitého majetku za hodnotu nižší než je hodnota stanovená znaleckým posudkem.

Poskytování investiční pomoci a kontrolu podle tohoto zákona řídí a koordinuje Ministerstvo hospodářství SR.

3 Vztahy země s EU

V roce 1993 podepsala SR v Lucemburku Evropskou dohodu o přidružení, která vstoupila v platnost 1.2.1995. V březnu 1995 zahájilo v Bratislavě činnost Zastoupení Evropské komise. V roce 1996 odevzdala SR dotazník k začlenění do integračního procesu. Až v roce 1999 Evropská komise po konstatování významného pokroku SR v mnoha oblastech zařadila SR do první skupiny zemí ucházejících se o členství v EU. V roce 2002 byla oficiálně ukončena přístupová jednání s EU. V dubnu 2003 Evropský parlament schválil přijetí SR za člena EU. Dne 1.5.2004 se SR stala členem EU. Evropská rada schválila přijetí eura na Slovensku v červenci 2008 a od 1.1.2009 bylo v SR zavedeno euro jako oficiální měna. Ve druhém pololetí 2016 byla Slovenská republika poprvé předsedající zemí v Radě EU.

3.1 Zastoupení EU v zemi

Zastoupení Evropské komise na Slovensku

Palisády 29, 811 06 Bratislava

tel: +421 2 5443 1718

e-mail: info@europa.sk

vedoucí zastoupení: Ladislav Miko

3.2 Obchodní vztahy země s EU

Vývoz SR do zemí EU v roce 2019 dosáhl hodnoty 67,856 mld. eur a meziročně se zvýšil o 0,9 %. Na celkovém vývozu SR se země EU podílely 84,4 %. Na vývozu SR do EU se podílely nejvíce následující země:

1. Německo (22,3 %)
2. ČR (11,0 %)
3. Polsko (7,5 %)
4. Francie (7,0 %)
5. Maďarsko (6,3 %)
6. Rakousko (5,6 %)
7. Spojené království (4,9 %)
8. Itálie (4,6 %)
9. Španělsko (2,8 %)
10. Rumunsko (2,6 %).

Dovoz SR ze zemí EU v roce 2019 dosáhl hodnoty 53,286 mld. eur a meziročně se zvýšil o 4,3 %. Na celkovém dovozu SR se země EU podílely 67,1 %. Na dovozu SR z EU se podílely nejvíce následující země:

1. Německo (16,2 %)
2. ČR (10,1 %)
3. Polsko (5,7 %)
4. Maďarsko (5,2 %)
5. Francie (3,5 %)
6. Itálie (3,4 %)
7. Rakousko (3,2 %)
8. Rumunsko (1,6 %)
9. Spojené království (1,5 %)
10. Španělsko (1,5 %).

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

V červnu 2014 uzavřela Slovenská republika (SR) s Evropskou komisí (EK) Partnerskou dohodu o využívání Evropských strukturálních a

investičních fondů v programovém období 2014-2020 v celkovém objemu **15,344 mld. eur**.

Koordinátorem přípravy dohody byl Úřad vlády SR. Na vypracování textu dohody se podílely zejména jednotlivá ministerstva, samosprávné kraje, města a obce, zájmová sdružení a skupiny odborníků.

Schválené operační programy se financují z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR), z Kohezního fondu (KF) a z Evropského sociálního fondu (ESF). Kromě toho pokračují i operační programy spadající pod Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond.

Přehled operačních programů SR:

- Integrovaná infrastruktura (3,95 mld. eur)
- Kvalita životního prostředí (3,14 mld. eur)
- Lidské zdroje (2,22 mld. eur)
- Výzkum a inovace (2,12 mld. eur)
- Integrovaný regionální program (1,75 mld. eur)
- Program rozvoje venkova (1,56 mld. eur)
- Efektivní veřejná správa (0,279 mld. eur)
- Technická pomoc (0,159 mld. eur)
- Interreg s Českou republikou (0,09 mld. eur)
- Interreg s Rakouskem (0,076 mld. eur)
- INTERACT (0,039 mld. eur)
- Rybářství (0,013 mld. eur)

Na konci března 2020 vyčerpala SR pouze 33 % z celkového objemu eurofondů na léta 2014-2020. V roce 2019 musela slovenská vláda několikrát přesunout peníze z jednoho OP do druhého. Vláda přesunula například 80 mil. eur z OP Výzkum a inovace do OP Integrovaná infrastruktura. Každý rok se totiž musí vyčerpat určitá suma peněz a pokud se tak nestane, finanční prostředky propadnou. SR takto přišlo už o zhruba 150 mil. eur.

4 Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Slovensko patří dlouhodobě k nejvýznamnějším obchodním a ekonomickým partnerům České republiky. Pro ČR je Slovensko aktuálně 2. největší exportní trh, 4. největší obchodní partner a 4. největší dovozní trh.

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let (mld. Kč)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz ČR	348,0	331,4	323,8	332,9	346,8
Dovoz ČR	178,4	177,6	183,7	200,2	180,1
Obrat	526,4	509,0	507,5	533,1	526,9
Bilance ČR	+169,6	+153,8	+140,1	+132,7	+166,7

Zdroj: Český statistický úřad

Podle českých statistik vykazuje ČR v obchodu se Slovenskem dlouhodobě kladnou bilanci, tzn. hodnota vývozu převyšuje hodnotu dovozu.

V roce 2019 bylo Slovensko 4. největším obchodním partnerem ČR (po Německu, Číně a Polsku), 2. největším exportním trhem (po Německu) a 4. největším dovozním trhem (po Německu, Číně a Polsku).

Podíl Slovenska na celkovém zahraničním obchodu ČR činil 6,1 %, podíl na celkovém českém vývozu 7,6 % a podíl na celkovém českém dovozu 4,4 %.

V roce 2019 došlo meziročně k poklesu hodnoty obchodní výměny o 1,2 %, k nárůstu hodnoty českého vývozu na Slovensko o 4,2 % a k poklesu hodnoty dovozu ze Slovenska o 10 %.

Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let (mld. eur)

Rok	2015	2016	2017	2018	2019
Vývoz SR	8,40	8,28	8,60	9,30	8,85
Dovoz SR	7,19	7,16	7,34	7,86	7,98
Obrat	15,59	15,44	15,94	17,38	16,83
Bilance SR	+1,21	+1,12	+1,26	+1,54	+0,87

Zdroj: Statistický úřad SR

Podle slovenských statistik vykazuje ČR v obchodu se Slovenskem dlouhodobě zápornou obchodní bilanci, tzn. hodnota slovenského vývozu do ČR převyšuje hodnotu slovenského dovozu z ČR.

V roce 2019 byla ČR pro Slovensko 2. největším obchodním partnerem (po Německu), 2. největším exportním trhem (po Německu) a 2. největším importním trhem (po Německu).

V roce 2019 došlo meziročně k poklesu vývozu do ČR o 4,8 % a k růstu dovozu z ČR o 1,5 %. Podíl ČR na celkovém slovenském vývozu v roce 2019 činil 11 % a na celkovém slovenském dovozu 10,1 %.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Podle Českého statistického úřadu patřily k nejvýznamnějším položkám vzájemného obchodu v roce 2019 následující:

Vývoz ČR

Název zboží	Hodnota (mld. Kč)	Celní sazebník HS 4
části, součásti a příslušenství motorových vozidel	34,50	8708
osobní automobily	18,67	8703
elektrická energie	15,79	2716
přístroje telefonní pro celulární aj. bezdrátové sítě	11,97	8517
minerální oleje, ropné oleje, lehké oleje	7,58	2710
zařízení pro automatizované zpracování dat	7,06	8471
léky	6,21	3004
světelné nebo vizuální signalizační zařízení pro auta	4,33	8512
sedadla, jejich části a součásti	4,29	9401
elektrické vodiče, soupravy kabelů pro auta	4,03	8544

Dovoz ČR

Název zboží	Hodnota (mld. Kč)	Celní sazebník HS 4
části, součásti a příslušenství motorových vozidel	15,90	8708
ropné oleje, lehké oleje, minerální oleje	12,97	2710
soupravy kabelů, elektrické vodiče pro vozidla	5,76	8544
výrobky ze železa (válcované, ploché)	5,45	7210
vrátané pístové motory pro motorová vozidla	4,91	8407
osobní automobily a jiná motorová vozidla	4,90	8703
vznětové pístové motory pro motorová vozidla	4,06	8408
elektrická energie	3,49	2716
léky	2,98	3004
výrobky ze železa nebo oceli válcované za tepla	2,86	7208

Zdroj: Český statistický úřad

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

mil. Kč

Rok

2019

2018

	kredit	debet	balance	kredit	debet	balance
služby celkem	42 410,8	36 367,5	6 043,3	46 324,4	37 316,2	9 008,2
doprava	7 913,6	4 873,1	3 040,5	13 637,9	6 839,0	6 798,8
cestovní ruch	12 396,6	15 901,5	-3 504,9	10 845,4	15 237,8	-4 392,4
ostatní podnikatelské služby	9 099,7	7 631,1	1 468,6	9 430,7	7 594,7	1 836,0
stavební práce	4 609,6	1 947,1	2 622,5	3 936,0	1 428,0	2 508,0
telekomunikační a informační služby	2 885,1	2 718,0	167,1	3 176,8	2 905,5	271,3
finanční služby	1 400,9	315,9	1 085,0	1 883,2	686,5	1 196,7
služby zpracování zboží	1 062,6	831,7	230,8	1 016,6	831,9	184,6
poplatky za využívání duševního vlastnictví	1 244,6	316,3	928,3	837,7	310,4	527,4
opravy a údržba	734,0	587,2	146,7	714,4	598,7	115,6
pojišťovací služby a penzijní financování	793,4	695,9	97,5	625,3	429,6	195,7
osobní, kulturní a rekreační služby	270,7	548,9	-278,2	220,5	453,2	-232,7

Zdroj: Česká národní banka

Podle údajů ČNB skončila vzájemná výměna služeb v roce 2019 pro ČR s kladnou bilancí více než 6 mld. Kč. Meziročně došlo k růstu kladné bilance o více než 3 mld. Kč. Na kladné bilanci se nejvíce podílely doprava (+3,04 mld. Kč), stavební práce (+2,62 mld. Kč), ostatní podnikatelské služby (+1,47 mld. Kč) a finanční služby (+1,08 mld. Kč). Zápornou bilanci ve výměně služeb vykázala ČR v cestovním ruchu (-3,5 mld. Kč) a osobních, kulturních a rekreačních službách (-278,2 mil. Kč).

Podíl vývozu služeb na celkovém vývozu na Slovensko v roce 2019 dosáhl 11,8 % a podíl dovozu služeb na celkovém dovozu ze Slovenska činil 20,9 %.

Mezi hlavní poskytovatele služeb na Slovensku patří následující české firmy:

RegioJet - zajišťuje denně 3 vlaková spojení každým směrem na trase Praha - Bratislava a 1 vlakové spojení každým směrem na trase Praha - Košice. Zajišťuje také autobusová spojení mezi Prahou a různými slovenskými městy (Bratislava, Žilina, Martin, Prešov, Košice).

Leo Express - provozuje 2 vlaková spojení denně oběma směry na trase Praha - Košice.

ČSA - provozuje přímé letecké spojení na trase Praha - Košice. V lednu 2019 ČSA ukončily provoz letecké linky Praha - Bratislava, která byla zavedena v roce 1923. Zároveň ČSA ukončily po 5 letech provoz vnitrostátní linky Bratislava - Košice.

ČSOB, Komerční banka, Fio banka - poskytují na Slovensku bankovní či pojišťovací služby.

PPF - poskytuje telekomunikační mobilní služby přes svoji firmu O2 Slovakia.

ČEZ - zajišťuje dodávky tepla pro Prešov a Nové Zámky.

Škoda JS - podílí se na dostavbě 3. a 4. bloku jaderné elektrárny Mochovce.

Metrostav - realizuje rekonstrukci plavebních komor ve vodní elektrárně Gabčíkovo, staví úsek rychlostní silnice R2 Mýtina - Lovinobaňa v délce 13,5 km nedaleko od Zvolenu, dálniční obchvat Prešova či dálniční přivaděč u Žiliny.

Eurovia CS - podílí se na výstavbě rychlostní silnice R2 na středním Slovensku v úseku Kriváň - Mýtina nedaleko Detvy, součástí 9 km úseku je 5 km dlouhá mostní estakáda, dokončeno má být v roce 2024.

OHL ŽS - podílí se na výstavbě 15-kilometrového dálničního úseku Hubová - Ivachnová u města Ružomberok. Úsek dálnice D1 je komplikovaný, neboť polovinu délky tvoří tunely nebo mosty.

Strojírny Brno - v rámci konsorcia Združenie Gabčíkovo se podílejí na generální opravě vodní elektrárny Gabčíkovo.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

ČR je 2. největší přímý zahraniční investor na Slovensku po Nizozemsku. České přímé investice na Slovensku dosáhly ke konci roku 2019 hodnoty 6,56 mld. eur. Dále uvádíme nejvýznamnější z nich:

Energetický a průmyslový holding (EPH) - největší český investor na Slovensku. EPH má na vlastnické podíly v několika energetických firmách:

- Slovenské elektrárny (33 %) - největší výrobce elektřiny na Slovensku (cca 70 % celkové produkce), EPH koupil podíl od italské firmy ENEL v roce 2015 za 375 mil. eur. Ministerstvo hospodářství SR vlastní 34 % akcií a ENEL 33 % akcií Slovenských elektráren.
- SPP Infrastructure (49 %) - vlastní plynárenskou infrastrukturu. Státní firma Slovenský plynárenský průmysl (SPP), a.s. vlastní 51 % akcií SPP Infrastructure. Do portfolia SPP Infrastructure patří dceřiné společnosti eustream (převadě ruského zemního plynu přes Slovensko), SPP - distribúcia (vlastní plynárenskou distribuční síť), Nafta a Pozagas (skladování zemního plynu).
- Středoslovenská energetika Holding (49 %) - druhá největší distribuční společnost energií na Slovensku, EPH koupil podíl od francouzské EdF v roce 2013 za 400 mil. eur.

Agrofert - vlastní následující významné firmy:

- Duslo Šala - výroba čpavky a umělých hnojiv.
- Penam Slovakia - významný pekárenský a mlynářský výrobce.
- HYZA Topolčany - zpracovatel a výrobce drůbeže a drůbežích masových konzerv na Slovensku.
- Agropodnik Trnava - obchodní firma (hnojiva, agrochemie, osiva, obilniny, olejnin, krmné směsi, motorová nafta).
- ACHP Levice - obchodní firma (hnojiva, osiva, rostlinné komodity)
- Tajba - obchodní firma (hnojiva, osiva, rostlinné komodity).
- Mafra Slovakia - mediální skupina, dvojka na trhu tištěných titulů (Hospodárske noviny, odborné časopisy z oblastí zdravotnictví, marketingu a reklamy, hoteliérství a gastronomie, obchodu a zdravého životního stylu).

PPF - od roku 2014 je 100% vlastníkem společnosti O2 Slovakia, což je telekomunikační mobilní operátor. V říjnu 2019 koupil PPF nejsledovanější slovenskou televizi Markíza.

Czechoslovak Group - vlastní firmu MSM Group Dubnica nad Váhom (81 %) a přes ni vlastní několik firem z obranného a strojírenského průmyslu (např. ZVS, Vývoj Martin, Virte, Slovak Training Academy). Czechoslovak Group je také 100% vlastníkem firmy CZ-Slovensko v Prievidzi, která vyrábí díly pro zásobníky a další komponenty pro pistole CZ a útočnou pušku CZ BREN. Czechoslovak Group na Slovensku zaměstnává 2.500 lidí.

ČEZ - vlastní 55% podíl v teplárně v Prešově (společnost Spravbytkomfort) a 49% podíl v teplárně v Nových Zámkách (společnost Bytkomfort).

TTS energo - majoritně vlastní slovenskou společnost Národná energetická, a.s., která zastrešuje 10 městských tepláren. Jedná se o teplárny ve městech Trebišov, Kysucké Nové Mesto, Velký Krtíš, Revúca, Medzilaborce, Tlmače, Hnúšťa, Žarnovica, Poltár a Hriňová. Teplárny dodávají teplo do 16 tis. bytů a dalších budov. Národná energetická představuje největší slovenskou síť tepláren na biomasu a patří mezi 5 největších výrobců tepla na Slovensku. TTS prodává na Slovensku již více než 10 let průmyslové kotle na biomasu (dřevo, sláma).

Plzeňský Prazdroj - vlastní pivovar Šariš ve Velkém Šariši (okres Prešov). Pivovar Šariš je druhý největší slovenský pivovar, jeden z nejmodernějších pivovarů na Slovensku a zaměstnává 650 lidí. Plzeňský Prazdroj investuje 4,4 mil. eur do nové linky na stáčení piva do plechovek a láhví a do nové filtrační linky. Plzeňský Prazdroj je součástí japonské pivovarnické společnosti Asahi.

Kofola ČeskoSlovensko - v Rajecké Lesné nedaleko od Žiliny postavila v roce 2002 výrobní závod. V roce 2009 zde investovala 10 mil. eur do rozšíření výrobních a skladovacích prostor. Na Slovensku koupila také minerální vody Rajec a investuje do obnovení plnění minerálky Kláštorňa a nové výkupny bylin.

Hamé - od října 2014 vlastní firmu DOMA Prešov, což je největší slovenský výrobce majonéz, omáček, dressingů a tatarských omáček. Podíl na slovenském trhu dosahuje 30 %. DOMA Prešov zaměstnává 45 lidí. Hamé dosud investovalo do modernizace závodu v Prešově cca 600 tis. eur. Společnost Hamé je od roku 2016 součástí norské skupiny Orkla.

Pivovar Svijany - v listopadu 2018 otevřel nový sklad o rozloze 1.550 m² a novou administrativní budovu v Leopoldově v hodnotě 1,4 mil. eur.

Karlovarské minerální vody - v lednu 2018 na Slovensku převzaly aktiva společnosti PepsiCo. a drží tu pozici jedničky na trhu přírodních minerálních vod.

BR Group - skupina výrobních společností v oblasti textilního a automobilového průmyslu, strojírenství a stavebnictví investovala v Trebišově

do výroby velkoobjemových vaků na skladování a prodej sypkých materiálů ve stavebnictví a zaměstná až 220 lidí.

Charvát Group - strojírenská skupina koupila slovenského výrobce hydrauliky SBAJ Inmart, a.s. Bardějov. Od 1. 7. 2018 změnila společnost název na Charvát Strojárne a.s. Bardějov. Firma vyrábí hydraulické prvky, hydraulické válce, paletové vozíky a transportní zařízení a zaměstnává 230 lidí.

Koval Energy - vlastní firmu Elteco Žilina, což je jedna z největších elektrotechnických firem na Slovensku. Vyrábí generátory, telekomunikační zařízení, záložní zdroje napájení a transformátory.

Elmo-Trade - vlastní poloviční podíl ve firmě Plastika pipes v Nitře, která se zabývá výrobou plastových kanalizačních a vodárenských trubek.

Redside investiční společnost - na konci roku 2018 koupila za téměř 90 mil. euro průmyslový park v Trenčíně. Průmyslový park má rozlohu 120 tis. m² a nachází se u dálnice D1.

Synot - v roce 2020 kapitálově vstoupil do společnosti Slov-Matic, což je největší provozovatel heren na Slovensku.

Unipetrol - petrochemický holding se po více než 15 letech v roce 2019 vrátil na slovenský trh se sítí čerpacích stanic Benzina. První stanici otevřel v Malackách. Nové stanice vzniknou v prostorách převzatých od soukromého provozovatele a budou renovované tak, aby poskytl výjimečný zákaznický servis.

Lázně Darkov - v roce 2020 koupily za 5,6 mil. eur slovenské Kúpele Brusno. Modernizace koupelí si vyžádá investici 4-5 mil. eur. V plánu je také rekonstrukce a dostavění nedokončeného wellness centra s římskými láznemi a navýšení kapacity koupelí o dalších 170 lůžek.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

Smluvní základnu v obchodní a ekonomické oblasti mezi Českou republikou (ČR) a Slovenskou republikou (SR) tvoří následující smlouvy:

- Smlouva mezi ČR a SR o vzájemném zaměstnávání občanů, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 227/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení, v platnosti od 3.5.1993, sdělení 228/1993 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o spolupráci a vzájemné pomoci v oboru celnictví, v platnosti od 6.6.1996, sdělení 200/1996 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o společném postupu při dělení majetku České a Slovenské Federativní Republiky mezi ČR a SR a jeho přechodu na ČR a SR, v platnosti od 22.5.2000, sdělení 63/2000 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o ulehčení pohraničního odbavování v silniční, železniční a vodní dopravě, v platnosti od 12.3.2001, sdělení 24/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o poskytování a úhradě zdravotní péče, v platnosti od 1.4.2001, sdělení 48/2001 Sb.m.s.
- Smlouva mezi ČR a SR o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a z majetku, v platnosti od 14.7.2003, sdělení 100/2003 Sb.m.s.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Zahraniční rozvojovou spolupráci SR upravuje zákon č. 392/2015 Z.z. o rozvojové spolupráci. Slovensko nabízí rozvojovou spolupráci partnerským zemím s cílem přispět k udržitelnému rozvoji zejména prostřednictvím:

- rozvoje lidského potenciálu partnerských zemí podporou vzdělávání a zaměstnanosti;
- podpory demokracie a dobré správy věcí veřejných včetně dialogu občanské společnosti a státních institucí.

V roce 2013 Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí (MZVaEZ) vypracovalo základní koncepční dokument "Střednědobá strategie oficiální rozvojové pomoci Slovenské republiky na léta 2014-18".

Teritoriální priority rozvojové spolupráce SR.

Ve dvou nosných programech SlovakAid - Program rozvojových intervencí a Program odevzdávání transformačních zkušeností SR spolupracuje s těmito partnerskými zeměmi:

Programové země: Afghánistán, Keňa, Moldavsko

Projektové země: Albánie, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Gruzie, Kosovo, Ukrajina

Země s mimořádnými humanitárními a rozvojovými potřebami: Jižní Súdán, Súdán, okolní země regionu Blízkého a Středního Východu

Sektorové priority rozvojové spolupráce SR

odborné vzdělávání - vstup na trh práce a vlastní podnikání, vzdělávání učitelů, vybavení školských zařízení;

zdravotnictví - základní zdravotní péče, výživové programy, vzdělávání a osvěta obyvatelstva v oblasti prevence a zdravotní péče, vzdělávání zdravotnického personálu;

dobrá správa věcí veřejných a budování občanské společnosti - řízení veřejných financí, reforma veřejného sektoru, podpora právního státu a účasti občanské společnosti na demokratických procesech, reforma bezpečnostního sektoru, aktivity civilních expertů v mezinárodním krizovém řízení;

zemědělství a lesní hospodářství - zavádění nových technik a postupů, zpracování zemědělských produktů se zaměřením na jejich marketing a prodej, potravinová bezpečnost, ochrana půdy;

voda a sanitační - zásobování pitnou vodou, vodní a odpadové hospodářství;

energetika - zaměření na energetickou bezpečnost a alternativní zdroje;

podpora tvorby tržního prostředí a malého a středního podnikání.

Struktura řízení rozvojové spolupráce SR

Na tvorbě a implementaci slovenské rozvojové pomoci se podílí několik subjektů:

- Koordinátorem slovenské rozvojové pomoci je Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí (MZVaEZ) Slovenské republiky, Odbor rozvojové spolupráce a humanitární pomoci, Sekce mezinárodních organizací, rozvojové a humanitární pomoci.

- Základním nástrojem MZVaEZ pro koordinaci rozvojové pomoci je Koordináční výbor pro rozvojovou spolupráci Slovenské republiky. Koordináční výbor je poradním orgánem ministra zahraničních věcí a evropských záležitostí SR. Členy jsou zástupci ústředních orgánů státní správy a další partneři podílející se na rozvojové spolupráci SR.

- Implementační organizací hlavní části bilaterální rozvojové pomoci je Slovenská agentura pro mezinárodní rozvojovou spolupráci (SAMRS). Byla zřízena zákonem č. 617/2007 Z.z. a její postavení a působnost upravuje zákon č. 392/2015 Z.z. Prostřednictvím specializovaných programů nebo grantů dává SAMRS možnost národním subjektům realizovat projekty v cílových zemích.

- Na vyhodnocení žádostí o poskytnutí dotace na projekty rozvojové pomoci je zřízená zvláštní komise.

- Řídící výbor CETIR (Centrum pro předávání zkušeností z integrace a reformy) řídí a implementuje program MZVaEZ určený na předávání slovenských transformačních a integračních zkušeností partnerským zemím prostřednictvím kontaktního místa v rámci rozvojové agentury SAMRS.

Rozvojovou spolupráci SR v letech 2014 - 2018 tvořilo 8 nosných programů:

- Program rozvojových intervencí
- Program předávání transformačních zkušeností
- Program podnikatelských partnerství
- Program humanitární pomoci
- Program vládních stipendií
- Program vysílání rozvojových pracovníků a civilních expertů do rozvojových zemí
- Program rozvojového vzdělávání a veřejné informovanosti v SR
- Program budování kapacit

Nástroje rozvojové spolupráce SR:

- Blokové dotace
- Malé dotační schéma
- Finanční příspěvky zastupitelských úřadů Slovenské republiky (mikrogranty)
- Dodávky zboží a služeb
- Centrum pro předávání zkušeností z integrace a reformy (CETIR)
- Start Up
- Třístranná spolupráce
- Účelové příspěvky do mezinárodních organizací
- Úvěry s grantovým elementem
- Finanční příspěvky
- Nástroj financování stipendií

Multilaterální rozvojová spolupráce

SR se podílí na rozvojových aktivitách mezinárodního společenství i prostřednictvím EU a mezinárodních organizací a institucí. Multilaterální rozvojová pomoc je chápána i jako nástroj podpory těch rozvojových zemí a sektorů, ve kterých není pro SR efektivní působit na bilaterálním základě. Pomoc formou multilaterálních příspěvků tvoří každoročně přibližně 75 % celkového objemu slovenské oficiální rozvojové pomoci.

Prioritou SR v oblasti multilaterální rozvojové pomoci je zvýšit účast slovenských subjektů v programech a projektech EU, OSN, OECD, skupiny Světové banky a Evropské investiční banky. Záměrem SR je pokračovat v aktivním zapojení do rozhodovacích procesů v rámci EU, multilaterálních organizací a institucí, do kterých SR přispívá a promítat tak slovenské postoje, hodnoty a zahraničněpolitické a rozvojové priority do konkrétních aktivit v rámci EU, mezinárodních organizací a institucí.

Humanitární pomoc SR

Základním dokumentem pro poskytování humanitární pomoci je *Mechanismus poskytování slovenské humanitární pomoci do zahraničí*.

který byl schválen vládou Slovenské republiky v roce 2006. Slovensko poskytuje humanitární pomoc v souladu se základními principy humanitární pomoci EU a s iniciativou Princip dobrého humanitárního darování (GHD - Good Humanitarian Donorship). Humanitární pomoc je poskytována ve formě finančních příspěvků a materiální pomoci. Na úrovni EU poskytuje humanitární pomoc sekce Evropské komise pro humanitární pomoc a civilní ochranu (ECHO - European Humanitarian Aid and Civil Protection), která podporuje projekty zaměřené na prevenci a pomoc v ohrožených oblastech. V květnu 2016 se uskutečnil v Istanbulu vůbec první Světový humanitární summit, kterého se zúčastnilo více než 9 tis. účastníků ze 173 zemí. Slovenská republika se účastí prezidenta Andreje Kisky přihlásila k aktivní účasti na hledání optimálního nastavení fungování systému humanitární pomoci a překlenutí prohlubujícího se deficitu zdrojů v této souvislosti.

Slovensko při poskytování humanitární pomoci využívá kromě domácích partnerů i spolupráci s mezinárodními humanitárními organizacemi, jako např. Mezinárodní výbor červeného kříže (ICRC) a organizacemi systému OSN - Dětský fond UNICEF, Úřad vysokého komisaře OSN pro utečence (UNHCR), Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) a další. Zároveň Slovensko finančně přispívá na podporu aktivit poskytovatelům potravinové pomoci jakými jsou Světový potravinový program (WFP), technicky podporovaný Organizací pro výživu a zemědělství (FAO), Rozvojový program OSN (UNDP) a další.

V roce 2018 vydalo Slovensko na rozvojovou spolupráci více než 117,5 mil. eur, což představuje 0,13 % hrubého národního důchodu (HND). Tři čtvrtiny oficiální rozvojové pomoci vynaložilo Slovensko v rámci multilaterální spolupráce, tedy prostřednictvím příspěvků do mezinárodních organizací (např. OSN, UNICEF). Na bilaterální rozvojovou spolupráci Slovensko vynaložilo 28,3 mil. eur.

V lednu 2019 slovenská vláda schválila, že rozvojová pomoc Slovenska na léta 2019-2023 by měla dosáhnout 0,33 % HND.

5 Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Mapa oborových příležitostí představuje perspektivní průmyslové sektory na Slovensku pro české exportéry.

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Perspektivní obory	Konkrétní příležitosti
Automobilový průmysl	HS 8507 - Elektrické akumulátory, včetně separátorů
	HS 8708 - Části, součásti motorových vozidel HS 8701 až 8705
	HS 7213 - Tyče a pruty válcované za tepla, ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7214 - Ostatní tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli, po kování, válcování, tažení nebo protlačování za tepla
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 7215 - Ostatní tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7216 - Úhelníky, tvarovky a profily ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7217 - Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 8702 - Motorová vozidla pro dopravu 10 nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8901 - Lodě pro osobní dopravu, turistické lodě
	HS 7302 - Konstrukční materiál pro stavbu železničních nebo tramvajových tratí ze železa nebo oceli
	HS 8601 - Lokomotivy závislé na vnějším zdroji proudu nebo akumulátorové
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
	HS 8607 - Části železničních nebo tramvajových lokomotiv nebo kolejových vozidel
	HS 8608 - Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení, mechanické přístroje a zařízení signalizační, bezpečnostní
Železniční a kolejová doprava	HS 8402 - Parní kotle
	HS 8403 - Kotle k ústřednímu vytápění
	HS 8415 - Klimatizační zařízení
	HS 8418 - Tepelná čerpadla
	HS 8481 - Kohouty, ventily a podobná zařízení pro potrubí, kotle, nádrže, vany včetně redukčních ventilů
	HS 8504 - Elektrické transformátory, statické měniče a indukory
Energetický průmysl	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje (radary)
	HS 8710 - Bojová obrněná vozidla, motorová
Obranný průmysl	

Zemědělský a potravinářský průmysl

HS 9301 - Vojenské zbraně jiné než revolvery a pistole
 HS 9306 - Náboje a podobné střelivo
 HS 0201 - Hovězí maso, čerstvé nebo chlazené
 HS 0202 - Hovězí maso, zmrazené
 HS 0203 - Vepřové maso, čerstvé, chlazené a zmrazené
 HS 0710 - Zelenina, zmrazená
 HS 0811 - Ovoce, zmrazené
 HS 1601 - Uzenky, salámy a podobné výrobky z masa
 HS 2001 - Zelenina, ovoce, konzervované v octě nebo kyselině octové
 HS 2006 - Ovoce, zelenina, konzervované cukrem

Automobilový průmysl

Automobilový průmysl je pilířem slovenského průmyslu. Vytváří 13,9 % HDP, 46,6 % exportu a 49,5 % průmyslové výroby. Tvoří jej čtyři automobilky (Volkswagen, Kia Motors, PSA Peugeot, Jaguar Land Rover) a více než 350 dodavatelů. Automobilový průmysl přímo zaměstnává 177 tis. lidí, přičemž samotné čtyři automobilky 24 tis. lidí. Spekuluje se o příchodu páté automobilky, a to do Košic. Mohl by to být čínský výrobce elektromobilů Zhi-Dou. V roce 2019 bylo vyrobeno rekordní množství 1,15 mil. aut. Slovensko je už několik let největším světovým výrobcem automobilů na tisíc obyvatel (202 aut v roce 2019, pro srovnání v ČR 126 aut).

Automobilový trh na Slovensku prochází strukturálními a technologickými změnami. V roce 2020 očekává příchod velkých výzev, k nimž patří další snižování emisí CO₂/km, rozvoj digitalizace a elektrifikace modelů. Právě schopnost adaptovat se na nové systémy a elektrifikaci vyráběných aut bude klíčová pro dodavatele. V roce 2019 na Slovensku vyráběla elektromobily automobilka Volkswagen (modely Volkswagen e-up, Škoda e-citigo a Seat Mii electric) a PSA Group (Peugeot e-208). Zbývající automobilky (Kia, Jaguar Land Rover) výrobu elektrických aut připravují.

Exportní příležitosti existují pro dodavatele autodílů a příslušenství pro klasická auta se spalovacími motory, hybridními motory i pro elektromobily. V oblasti elektromobility nabízejí exportní potenciál baterie, energeticky úsporné a zároveň ultra rychlé nabíjecí systémy, vysokonapěťové systémy, výzkum inteligentních sítí či softveru potřebného k řízení baterií. Další příležitosti nabízí tzv. oběhová ekonomika v automobilovém průmyslu. Jedná se o lepší management recyklace odpadů z výroby aut, větší využívání použitých materiálů, recyklaci složitých kompozitních materiálů a lithium-iontových autobaterií, zvýšení kapacity autobaterií.

Dopravní průmysl a infrastruktura

Zastaralý vozový park veřejné hromadné dopravy ve spojení s důrazem na ochranu životního prostředí poskytuje prostor zejména pro trolejbusy a elektrické autobusy. Budování tzv. smart cities nabízí příležitosti pro inteligentní dopravní systémy ve veřejné hromadné dopravě.

Výstavba dálniční a silniční infrastruktury na Slovensku je financována z velké části z eurofondů. Národní dálniční společnost SR plánuje v roce 2020 soutěžit úseky dálnice D1 (Lietavská Lúčka – Dubná Skala, Turany – Hluboká), úsek rychlostní silnice R2 (Rožňava – Jablonov nad Turňou), úsek rychlostní silnice R4 (Prešov – severní obchvat 2. etapa), či úsek rychlostní silnice R7 (Holice – Milečany). Dlouhodobou vládní prioritou je dokončení zbývajících úseků dálnice D1 z Bratislavy do Košic, dokončení chybějících úseků dálnice D3 ze Žiliny přes Kysuce na Polsko, výstavba rychlostní silnice R4 od Prešova směrem na Polsko nebo rychlostní silnice R7 na jižním Slovensku.

V havarijním nebo nevyhovujícím stavu jsou na Slovensku desítky mostů a více než tisíc kilometrů silnic 1. třídy. Vláda vyčlenila na opravy těchto silnic v letech 2020-2023 částku 200 mil. eur.

ČR a SR považují za prioritu v budování dopravní infrastruktury zrychlení a rozšíření silničního spojení mezi Zlínem a Púchovem a rovněž mezi Třincem a Žilinou. Možnosti českého exportu jsou v přípravné fázi, projekčních činnostech i realizačních pracích.

Železniční a kolejová doprava

Správce železniční infrastruktury Železnice Slovenské republiky (ŽSR) připravuje rozsáhlou modernizaci železniční infrastruktury. ŽSR chce modernizovat kolejové tratě, zabezpečovací zařízení či výhybky. ŽSR provozuje 3.580 km železničních tratí. Elektrifikovaných je 45 % tratí. Do modernizace tratí dal stát od roku 1999 přibližně 1,5 mld. eur.

Modernizace tratí proběhne především v severní části Slovenska a na přípojkách na státní hranici. Velká investice v nejbližších letech bude směřovat do modernizace železniční stanice Žilina a úseku Žilina – Varín. Projekt zahrnuje nové kolejnice, trakční vedení, automatizované výhybky, informační systém, prodloužení nástupišť. Na konci roku 2020 plánuje ŽSR začít modernizaci tratě Bratislava – Kúty. Má jít o jediný úsek na Slovensku, kde vlaky budou jezdit rychlostí 200 km/hod. Připravuje se také projekt zdvojkolejnění, zvýšení rychlosti a elektrifikace tratě Bratislava – Komárno. Ten zahrnuje například výstavbu nových nástupišť s mimoúrovňovým přístupem, výhybní, instalaci trakčního vedení a automatizovaných výhybek.

Železničním megaprojektem je plánovaná výstavba 375 km dlouhé širokorozchodné tratě z Košic přes jižní Slovensko na hranici s Rakouskem v hodnotě 6 mld. eur. Cílem projektu je ukončit překládku zboží na východním Slovensku. Vlaky by na nové trati měly jezdit maximální rychlostí 140 km za hodinu.

Národní osobní dopravce Železniční spoločnosť Slovensko (ŽSSK) začíná s největší modernizací vozového parku ve své historii. Do roku 2022 plánuje ŽSSK postupně zprovoznit 52 nových vlakových jednotek a vozidel za 276 mil. eur bez DPH. Nové vlaky pro regionální dopravu budou financované z eurofondů. ŽSSK také plánuje výstavbu tří nových center na údržbu regionálních vlaků za téměř 100 mil. eur v Nových Zámcích, Zvolenu a Humenném do roku 2021.

Na úrovni slovenských miest sa plánuje v najbližších rokoch rozsáhlá obnova tramvají. Obnova tramvajových koľají sa plánuje v Bratislave.

Energetický průmysl

Slovensko v posledních letech spotřebovává zhruba o 10 % více elektřiny, než vyrábí. Po plánovaném spuštění 3. a 4. reaktoru v jaderné elektrárně v Mochovcích v letech 2020 a 2021 bude výroba elektřiny na Slovensku přibližně o 13 % vyšší, než spotřeba. Mezi aktuální příležitosti v jaderné energetice patří vývoj nové technologie v oblasti štěpení, zvýšení bezpečnosti a výkonnosti jaderných elektráren, využití a manipulace s použitými materiály z odstavených jaderných bloků v Jaslovských Bohunicích.

V elektroenergetice Slovensko připravuje zvýšení kapacity přeshraniční přenosové soustavy kvůli plánovanému spuštění nových reaktorů v jaderné elektrárně v Mochovcích. Státní energetická společnost Slovenská elektrizační přenosová soustava (SEPS), a.s. bude realizovat projekt dvou nových samostatných vedení s napětím 2 x 400 kV do Maďarska (Rimavská Sobota - Sajóivánka a Velký Ďur - Kliška Nemá). Kromě aktivity na jižní hranici plánuje SEPS posílit přeshraniční spojení s napětím 400 kV také s ČR. Do roku 2030 by měly ČR a Slovensko spojit čtyři 400 kV propojení. Na východní hranici SEPS plánuje obnovit existující propojení Velké Kapušany – Mukačevo s napětím 400 kV. U vnitrostátních projektů přenosové infrastruktury se jedná například o vedení 2 x 400 kV (Gabčíkovo - Velký Ďur), stavbu soustavy transformátorů 400/110 kV v Bystřičanech či zvyšování spolehlivosti transformátorů 400/110 kV. Ty mají postupně nahradit transformátory 220/110 kV. S definitivním ukončením provozu 220 kV přenosové soustavy se počítá do roku 2025. Příležitosti existují rovněž při dekarbonizaci výroby elektřiny a tepla.

Příležitosti nabízí také vytváření sítí pro nabíjení elektromobilů, skladování elektřiny, budování inteligentních sítí a instalace inteligentních měřících systémů pro optimalizaci spotřeby energií. Transformace hornonitranského regionu po skončení těžby uhlí v roce 2023 nabízí příležitosti v projektech spojených s využitím geotermální energie.

Příležitosti pro české firmy nabízí projekty zlepšování energetické hospodárnosti veřejných i soukromých budov (např. zateplování, dotace na nákup nových kotlů na zemní plyn a biomasu, slunečních kolektorů, fotovoltaických panelů a tepelných čerpadel, instalace úsporných svítidel) s odhadovanými náklady 5,85 mld. eur v příští dekádě. Ve veřejném sektoru půjde dále o výměnu veřejného osvětlení ve městech a obcích za 600 mil. eur nebo podporu „zelených“ veřejných zakázek.

V plynárenství realizuje společnost Eustream, a.s. studii proveditelnosti pro plynovod Eastring, který propojí Slovensko s Maďarskem, Rumunskem a Bulharskem. Obousměrný plynovod získal status tzv. projektu společného zájmu a je významně financován Evropskou unií. Další příležitosti v plynárenství nabízí výstavba komunálních bioplynových stanic, modernizace distribuční sítě státní společnosti SPP - distribuce. Projekt zahrnuje výměnu a obnovu starých kovových plynovodů a pozemní infrastruktury.

Obranný průmysl

Spolupráce českých a slovenských firem probíhá při výrobě ručních palných zbraní, munice, zbraňových systémů, nákladních vozů, při výcviku pilotů vrtulníků. Obě země mají zájem o užší spolupráci svých armád a sjednocení výzbroje pro zvýšení vzájemné součinnosti a bojových schopností. Premiéři ČR a SR vyzvali v roce 2019 ke spolupráci Ministerstev obrany obou zemí při nákupu vojenské techniky.

Slovenská vláda schválila v roce 2017 dokument „Dlouhodobý plán rozvoje ozbrojených sil SR“. Do roku 2030 plánuje investovat do modernizace ozbrojených sil 30 mld. eur. Slovensko hodlá splnit NATO požadovanou výši výdajů na obranu na úrovni 2 % HDP v roce 2024.

Ministerstvo obrany SR postupne modernizuje armádu. Současný stav charakterizuje zastaralost výzbroje, techniky i komunikačních a informačních systémů. Většina hlavních druhů výzbroje a techniky je za hranicí životnosti.

Příležitosti pro české firmy existují při modernizaci samohybných houfnic Zuzana 2, letištních radarů, zbraňových systémů pro osmíkolový bojový obrněný vozidlo. Významnou příležitostí je modernizace letiště Sliach za 55 mil. eur kvůli nevyhovujícím technickým požadavkům na provoz nových stíhaček F-16.

Zemědělský a potravinářský průmysl

Většina slovenských farmářů se soustředí na produkci obilovin a olejnin. Dohromady tvoří 40 % celkové zemědělské produkce, přičemž evropský průměr je 15 %. Na druhé straně Slovensko velmi zaostává v pěstování zeleniny, ovoce a v živočišné výrobě, kde je závislé na dovozu. Soběstačnost u produkce vepřového masa dosahuje pouze 50 %. Záporné obchodní saldo se prohloubilo za posledních 5 let u zeleniny o 30 % a u ovoce dokonce o 44 %.

Produkce potravin na Slovensku je nízká. Zhruba 60 % potravin se musí dovážet, a to především masné výrobky, konzervovaná a mražená zelenina a ovoce. Na Slovensku chybějí stále pro dobytek, ovocné sady, zelinářské farmy, jatky, mrazírny i konzervárny. Naopak je hodně pekáren a pivovarů.

Slovenský trh nabízí velké příležitosti při budování jatek, mrazíren, konzerváren a zavlažovacích zařízení.

5.2 Kalendář akcí

Kalendář akcí obchodně - ekonomického úseku ZÚ Bratislava v roce 2019

- 11.01. Jednání se zástupci firmy Utily, s.ro., ZÚ Bratislava.
- 16.01. Prezentace společnosti ABF, a.s. Praha, ZÚ Bratislava.
- 17.01. Mezinárodní veletrh REGIONTOUR, Brno.
- 24.01. Mezinárodní veletrh ITF SLOVAKIATOUR a DANUBIUS GASTRO, Bratislava.
- 29.01. Konference „Očekávaný vývoj slovenské ekonomiky v roce 2019“, Bratislava.
- 05.02. Prezentace „Ekonomický přehled Slovenské republiky“, Bratislava.
- 06.02. Mezinárodní veletrh AQUATHERM, Nitra.
- 11.02. Jednání s Krajskou hospodářskou komorou Moravskoslezského kraje, Ostrava.
- 12.02. Jednání s Krajskou hospodářskou komorou Zlínského a Olomouckého kraje.
- 19.02. Jednání se Sdružením bezpečnostního a obranného průmyslu Slovenské republiky, Trenčín.
- 26.02. Prezentace firem Utily, s.r.o. a Bureau Veritas, ZÚ Bratislava.
- 27.02. Jednání s Regionální hospodářskou komorou Brno.
- 02.03. Jednání s župankou Žilinského kraje, primátorem Žiliny, SOPK Žilina, návštěva automobilky KIA.
- 14.03. Jednání Ministerstva hospodářství SR a Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, Bratislava.
- 21.03. Jednání s firmou Cottyn, ZÚ Bratislava.
- 25.03. Seminář „Jak LNG změni plynový trh ve střední Evropě?“, Delegace Evropské komise, Bratislava.
- 26.03. Mezinárodní zemědělský veletrh AGROSALÓN, Nitra - výstavní stánek CzechTrade.
- 27.03. Mezinárodní veletrh stavebnictví CONECO, Bratislava - výstavní stánek CzechTrade.
- 03.04. PROPED - Prezentace českých firem z obranného a bezpečnostního průmyslu, Bratislava.
- 09.04. PROPED - Česko-Slovenské podnikatelské fórum, Žilina.
- 10.04. Jednání delegace Výboru pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu ČR, Bratislava.
- 25.04. Shromáždění delegátů Slovenské obchodní a průmyslové komory, Bratislava.
- 14.05. Jednání s firmou Leo Express, ZÚ Bratislava.
- 16.05. Konference „Slovensko-Česko, křižovatka dopravních, ekonomických a ekologických zájmů“, Žilina.
- 17.05. Výstava REGION TOUR EXPO, Trenčín.
- 29.05. Mezinárodní veletrh IDET, Brno.
- 05.06. Veletrh URBIS SMART CITY FAIR 2019, Brno.
- 23.08. Mezinárodní výstava AGROKOMPLEX, Nitra.
- 20.09. Jednání se Slovenskou obchodní a průmyslovou komorou Žilina.
- 25.09. Tisková konference k 61. ročníku Mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně, ZÚ Bratislava.
- 02.10. Seminář „Zelené inovativní řešení v interní správě měst a samospráv – moderní trendy“, Žiar nad Hronom.
- 07.10. PROPED - Incomingová mise slovenských novinářů na Mezinárodní strojírenský veletrh v Brně.
- 15.10. PROPED - Prezentace českého lázeňství, Bratislava.
- 13.11. Setkání českých a slovenských manažerů, Bratislava.
- 18.11. Konference Security Energy Supply - SES 2019 „Strategické zásoby primárních zdrojů v energetice“, Modra.
- 25.11. Jednání s předsedou Slovenské obchodní a průmyslové komory, Bratislava.
- 27.11. Konference EU Clean Air Forum, Bratislava.

6 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Základní předpokladem pro uplatnění českého zboží na Slovensku je důsledné provedení průzkumu slovenského trhu. Je na rozhodnutí potenciálního zájemce, jaký způsob průzkumu zvolí. Může využít služeb profesionálních firem nebo zvolit vlastní průzkum vysláním svých pracovníků na Slovensko. Zásadní podmínkou pro uplatnění zboží je hygienická i technická nezávadnost. V případě potravinářských, ale i jiných výrobků, je nutný doklad o původu zboží a zdravotní nezávadnosti. Podrobné podmínky pro dovoz vybraných druhů zboží na Slovensko poskytuje například Úřad pro normalizaci, metrologii a zkušebnictví SR, Státní veterinární a potravinová správa SR, Slovenská obchodní a průmyslová komora (SOPK) a také Slovenská zemědělská a potravinářská komora (SPPK). Základní právní normou, která stanoví podrobnosti o technických požadavcích na jednotlivé skupiny výrobků, je zákon č. 264/1999 Z.z. o technických požadavcích na výrobky a o posuzování shody.

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Slovensko je pro většinu českých firem a podnikatelů první volbou pro export. Je to dáno geografickou, jazykovou, kulturní i politickou blízkostí. České firmy by měly před vstupem na slovenský trh věnovat velkou pozornost průzkumu trhu, zjistit si potenciální zájem o svůj výrobek či službu a zpracovat obchodní a marketingový plán.

Konkurence na Slovensku je stejně jako v ČR obrovská. Dostupné je zde prakticky všechno zboží jako v ČR. Slovenský zákazník se rozhoduje podle kvality a ceny. Prodej českých výrobků je obvykle prováděn přímo slovenskému odběrateli, a to především u zboží investičního charakteru (např. stroje, dopravní prostředky, energetická zařízení) nebo do velkoobchodní sítě (spotřební zboží, potraviny, atd.).

Slovenská maloobchodní síť je pod silným vlivem velkých nadnárodních řetězců (např. Tesco, Lidl, Billa, Kaufland, Metro, dm, Teta, Datart, ElectroWorld, Planeo Elektro, Ikea, Sportisimo, Hornbach). U potravin je maloobchodní síť velmi koncentrovaná a vstoupit do ní je obtížné. Slovenští dovozci nechtějí obchodovat přes prostředníky a hledají přímé kontakty na výrobce, což pro konečného zákazníka na Slovensku znamená zpravidla nižší cenu.

Slovenští spotřebitelé dávají zpravidla přednost výrobkům dobré jakosti za přijatelnou cenu, které jsou spolehlivé a výkonné, jednoduché na obsluhu a údržbu. Důležitým faktorem je zajištění záručního i pozáručního servisu. České výrobky se mnohdy uplatňují díky cenové konkurenceschopnosti proti výrobkům ze západní Evropy. Na druhou stranu však české firmy nadále podceňují vlastní propagaci.

Pro distribuční činnost na Slovensku si česká firma nemusí na Slovensku zřizovat organizační složku. Rozhodnutí o zřízení či nezřízení organizační složky zahraniční firmy na Slovensku závisí nejen na ekonomických faktorech, ale i na oboru činnosti. V případě, že jde pouze o krátkodobou zkoušku, nemusí zde česká firma zřizovat organizační složku. Jestliže však česká firma plánuje rozšiřovat své aktivity na Slovensku, dříve či později se nevyhne založení organizační složky zahraniční (české) firmy na Slovensku. V praxi to znamená, že česká firma nepotřebuje kapitál pro založení společnosti s ručením omezeným nebo akciové společnosti na Slovensku. Česká firma totiž na Slovensku nezakládá nový subjekt, ale pouze organizační složku své společnosti, která je již založena v zahraničí (v ČR). Tato organizační složka je v podřízené roli k mateřské české společnosti a nemá na Slovensku samostatnou právní subjektivitu. Nebude existovat samostatně ani po zápisu do obchodního rejstříku na Slovensku. Česká firma může na Slovensku také založit dceřinou společnost (nejčastěji v právní formě společnosti s ručením omezeným).

Distribuci výrobků na Slovensku může česká firma zabezpečit buď vlastními zaměstnanci nebo smluvně prostřednictvím místních obchodních zástupců. V případě obchodních zástupců nejde o pracovněprávní, ale o obchodněprávní vztah. Ten se řídí ustanovením §§ 652 až 672a zákona č. 513/1991 Sb., Obchodního zákoníku ve znění pozdějších předpisů.

6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu

Slovenská republika (SR) je členem Evropské unie (EU) od 1. 5. 2004. Území SR je součástí celkového EU, což znamená uplatňování stejných

Slovenská republika (SR) je členem Evropské unie (EU) od 1.5.2004. Území SR je součástí celni unie EU, což znamená uplatňování stejných celních sazeb a společných pravidel vůči třetím zemím a neexistence cel a jiných omezení v obchodu mezi členskými zeměmi EU. Obchod EU s třetími zeměmi upravují zvláštní celní předpisy (např. Celní kodex, nařízení Evropské komise a Rady EU).

Dovozní a vývozní omezení

Na Slovensku se vztahují na následující zboží:

- výrobky obranného průmyslu
- dovoz, vývoz, transfer určených výrobků na civilní použití (zbraně, munice, černý prach, bezdýmný prach)
- zboží a technologie dvojího užití
- vybrané nebezpečné látky a přípravky (chemické látky)
- prekurzory drog
- prekurzory výbušnin
- obchod s ocelí
- obchod s textilem a oděvy
- obchod s dřevem
- mučicí nástroje

Obchodování s výše uvedenými výrobky podléhá schvalovacímu (licenčnímu) řízení.

Státní ústav pro kontrolu léčiv požaduje, aby držitelé povolení na distribuci léků do velkoobchodu hlásili dovoz léků, které nejsou v SR registrované, a to podle § 18 odst. 1 písm. h) zákona č. 362/2011 Z.z. o lécích a zdravotnických pomůckách. Neregistrované léky mohou být do SR dovezeny pouze na základě povolení Ministerstva zdravotnictví SR.

Dovoz a vývoz zboží z/do členské země EU

V EU funguje volný pohyb zboží. Členské státy mohou přijímat omezení jen ve zvláštních případech (např. při ochraně životního prostředí, zdraví obyvatel). Dovoz a vývoz zboží v EU nepodléhá žádnému clo a neprobíhá ani žádné celní řízení. Firmy a podnikatelé mají povinnost nahlašovat svoje obchodní toky na území EU při překročení stanovených hodnot, a to registrací do systému *Intrastat*. V případě, že v kalendářním roce dosáhne hodnota kumulovaného vývozu firmy do zemí EU 400.000 eur, tato firma se musí registrovat do systému *Intrastat*. V případě dovozu se jedná o kumulovanou hodnotu 200.000 eur. Při překročení těchto hodnot se hlášení o vývozu zboží a dovozu zboží provádí měsíčně, a to elektronicky přes systém CEP na příslušný celní úřad do 15. kalendářního dne následujícího měsíce po sledovaném období. Minimální hodnota obchodní transakce pro hlášení do *Intrastat* je 200 eur.

Dovoz a vývoz zboží z/do třetích zemí (mimo EU)

Obchodování s třetími zeměmi je zatíženo větší administrativou. Během celního řízení se může podnikatel zastupovat sám nebo může využít služby odborníka. Této služby je vhodné využít v případě, že podnikatel obchoduje s třetími zeměmi výjimečně a nemá pro něj smysl zaměstnávat vlastního celního deklaranta. Celní řízení obvykle poskytují i přepravní společnosti (speditéři). Celní řízení začíná podáním celního prohlášení, které musí obsahovat všechny požadované přílohy (např. faktury, kupní smlouva, doklad o přepravě zboží, doklad o pojištění zboží). Celní prohlášení při vývozu i dovozu zboží se podává od 1.5.2017 pouze elektronicky. Firmy a podnikatelé se musí zaregistrovat do informačního systému CEP (Centrální elektronický priečinok). Při vývozu zboží se neuplatňuje DPH.

Celní prohlášení při dovozu se podává, pokud cena zboží je minimálně 22 eur. Elektronický systém *eDovoz* se používá pro všechny druhy dopravy. Na základě celního prohlášení vyměřuje celní úřad celní dluh, který tvoří dovozní clo, daň z přidané hodnoty (DPH) a případně i spotřební clo.

Všichni podnikatelé se sídlem v EU, kteří komunikují s celními orgány, musí požádat o zaregistrování a přidělení čísla EORI (Economic Operators Registration and Identification system). Toto číslo se používá při styku s celními orgány v celé EU. Registrace probíhá na základě žádosti zasláné e-mailem nebo poštou. Na Slovensku je registračním úřadem Finanční ředitelství SR se sídlem v Popradu.

DPH při obchodech v rámci EU

- 1) Vývoz zboží jiné společností v EU - DPH se neuplatňuje, pokud má zahraniční obchodní partner platné IČ DPH, které je možné ověřit na stránkách Evropské komise (online služba VIES). Pokud zahraniční obchodní partner nemá platné IČ DPH, uplatňuje se výše DPH na Slovensku (20 %, popř. 10 %).
- 2) Zásilkový prodej zboží spotřebiteli v členské zemi EU - při překročení limitu, který si každá země EU stanovuje sama, je podnikatel povinný se registrovat pro účely placení DPH v zemi spotřebitele a uplatňovat místní sazbu DPH.
- 3) Dovoz zboží a služeb na Slovensko z jiné členské země EU - podnikatelé či firmy, kteří nejsou plátcí DPH, jsou povinni požádat o registraci za plátce DPH, pokud v kalendářním roce dovezli zboží či služby v hodnotě 13.941,45 eur bez DPH. Žadatel v takovém případě obdrží od daňového úřadu registrační číslo IČ DPH nejpozději do 7 kalendářních dnů. Dovoz zboží je předmětem DPH v SR v případě, že místem dovozu je SR. Zákon o DPH upravuje místo dovozu v § 18 zákona 222/2004 Z.z. o dani z přidané hodnoty.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Firma - komplexní služby spojené se založením firmy na Slovensku nabízejí různé specializované firmy (např. Firmareň.sk, SROlaco, SROonline, WEC Ekonomické služby). Nejčastěji využívanou formou podnikání je společnost s ručením omezeným (s r.o.). Může ji založit i

SLOVENSKÉ, VFG FIRMENY SELVIS). Nejčastěji využívanou právní formou podnikání je společnost s ručením omezeným (s.r.o.). Může ji založit i jedinec nebo nejvíce 50 společníků. Společník zodpovídá za závazky společnosti do výše svého nesplaceného vkladu zapsaného v obchodním rejstříku. S.r.o. je povinna vytvářet základní jmění ve výši nejméně 5.000 eur a nemůže ji založit člověk s daňovým nedoplatkem více než 170 eur. Minimální vklad jednoho společníka je 750 eur. Pokud chce založit s.r.o. jednotlivce, musí základní jmění splatit před zápisem do Obchodní rejstřík. S.r.o. musí vést podvojně účetnictví. Založení s.r.o. trvá obvykle 3 týdny. Mezi nezbytné dokumenty pro založení firmy na Slovensku patří:

- zakladatelská listina, resp. zakladatelská smlouva
- podpisové vzory jednatelů
- prohlášení zakladatele, prohlášení správce vkladu, apod.

Nutným úkonem pro založení firmy je zápis do obchodního rejstříku u příslušného okresního soudu. Návrh na zápis do obchodního rejstříku se podává pouze elektronicky. První zápis stojí 150 eur (s.r.o., komanditní společnost, veřejná obchodní společnost) nebo 375 eur (akciová společnost). Každá firma musí elektronicky požádat také o registraci na Finanční správě SR do 30 dní ode dne získání povolení nebo oprávnění k podnikání na Slovensku. Finanční správa přidělí firmě IČO a vydá o tom doklad. Firmy musí komunikovat s Finanční správou pouze elektronicky. Firma se musí přihlásit v Sociální pojišťovně do registru zaměstnavatelů do 8 dní ode dne, kdy začala zaměstnávat alespoň 1 zaměstnance a rovněž zaregistrovat ve zdravotní pojišťovně. Firma musí také přihlásit auto určené k podnikání na okresním dopravním inspektorátu do 15 dní od zápisu do obchodního rejstříku a požádat o změnu v evidenci vozidel.

Živnostník - pokud chce český občan podnikat na Slovensku jako živnostník, musí nejdříve ohlásit živnost na místně příslušném živnostenském úřadu. Musí předložit následující doklady:

- výpis z trestního rejstříku
- doklad prokazující odbornou způsobilost (např. doklad o ukončení středoškolského nebo vysokoškolského vzdělání, osvědčení o ukončení vzdělání)
- doklad prokazující oprávnění užívat nemovitost (pokud se adresa místa podnikání liší od místa bydliště)
- oprávnění užívat nemovitost místa činnosti podniku zahraniční osoby
- souhlas se zpracováním osobních údajů.

Živnostenský úřad zaregistruje žadatele do zdravotní pojišťovny, u daňového úřadu a přidělí mu IČO. Živnostenský úřad je povinný vydat osvědčení o živnostenském oprávnění nejpozději do 3 pracovních dní od doručení ohlášení a požadovaných dokladů. Živnostníci jsou vedeni v Živnostenský rejstřík. Během prvního roku podnikání nemusí živnostník platit odvody do Sociální pojišťovny a platí pouze minimální zdravotní pojištění.

Živnosti se dělí na volné, řemeslné a vázané. Ke splnění volných živností stačí splnit všeobecné podmínky pro provozování živnosti. Na provozování řemeslných a vázaných živností je nutné splnit i zvláštní podmínky pro provozování živnosti (např. vzdělání nebo délka praxe v oboru). Vydání osvědčení o živnostenském oprávnění na každou volnou živnost stojí 5 eur a na každou řemeslnou nebo vázanou živnost 15 eur. Živnostník ručí za své závazky celým svým majetkem. Závazky nezanikají ani jeho smrtí. Pozastavit živnost lze nejméně na 6 měsíců a nejdéle na 3 roky. Živnostník musí komunikovat se správcem daně (Finanční úřad) výhradně elektronicky. Živnostník vede pouze jednoduché účetnictví. Může uplatňovat paušální výdaje do výšky 60 % z dosažených příjmů, nejvíce však 20.000 eur.

Doplňujeme některé informace ohledně podmínek podnikání českých živnostníků na Slovensku:

- k registraci se předkládá notářem ověřená kopie českého živnostenského oprávnění
- od 1.7.2019 je na Slovensku povinná elektronická evidence tržeb (tzv. eKasa)
- na jednorázovou činnost na jarmarcích či festivalech není potřeba zřizovat organizační složku.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

České firmy se mohou na Slovensku prezentovat na veletrzích a výstavách. Další možností propagace je zaslání nabídek, resp. poptávek do elektronického bulletinu, který vydává Slovenská obchodní a průmyslová komora (SOPK). Nabídky či poptávky po obchodní spolupráci mohou být rovněž zaslány jednotlivým oborovým asociacím a svazům v SR. Firmy si mohou samozřejmě zaplatit i propagaci v televizi, rádiu, na internetu či inzerci v časopisech.

Přehled veletrhů a výstav na Slovensku je dostupný na <http://kalendar.azet.sk/vystavy/>. K významným mezinárodním veletrhům a výstavám na Slovensku v roce 2020 patří:

Bratislava - výstaviště Incheba EXPO

ITF SlovakiaTour - cestovní ruch (23. - 26.1.)

Danubius Gastro - gastronomie (23. - 26.1.)

Interbeauty - kosmetika, krása (1. - 3.10.)

Moddom - nábytek, bytové doplňky a interiérový design (14. - 18.10.)

INER - obranná technika (28. - 30.10.)

LEED - výstavba technika (20. - 30.10.)

Nitra - národní výstaviště Agrokomplex

Agrokomplex - zemědělství a potravinářství (20. - 23.8.)

LIGNUMEXPO - stroje, nástroje, zařízení a materiály pro dřevozpracující průmysl (22. - 25.9.)

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Duševní vlastnictví je majetek nehmotné povahy, který je výsledkem tvořivého myšlení nebo tvořivé duševní činnosti. Je předmětem právní ochrany a jeho používání je proto vázané na souhlas autora nebo tvůrce. Právo duševního vlastnictví obsahuje dvě oblasti:

- 1) autorské právo a práva související s autorským právem - souvisí především s uměleckou, kulturní oblastí
- 2) právo průmyslového vlastnictví - souvisí především s hospodářskou, technickou oblastí

Od 1.7.2016 platí na Slovensku autorský zákon č. 185/2015 Z.z. Upravuje vztahy, které vznikají v souvislosti s vytvořením a použitím autorského díla nebo uměleckého výkonu, s výrobou a použitím zvukového záznamu, audiovizuálního záznamu nebo vysílání, s vytvořením nebo zhotovením a použitím počítačového programu nebo databáze tak, aby byla chráněna práva a oprávněné zájmy autora, výkonného umělce, výrobce zvukového a audiovizuálního záznamu, rozhlasového a televizního vysílatele, autora počítačového programu, autora databáze a zhotovitele databáze.

Autorské právo chrání díla (např. literární, hudební, fotografická, architektonická), jiné předměty ochrany, ke kterým se vážou práva související (umělecký výkon, záznam zvukový a audiovizuální, počítačové programy a databáze). Na ochranu autorských práv **není nutná žádná registrace** (vzniká automaticky). Tato oblast souvisí především s uměleckou, kulturní sférou. Ústředním orgánem je Ministerstvo kultury SR.

Právo průmyslového vlastnictví chrání předměty vytvořené tvořivou duševní činností (např. vynálezy, technická řešení, designy), nebo zboží a služby prostřednictvím označení (např. ochranné známky). Na ochranu **je nutná registrace**. Tato oblast souvisí především s obchodní a technickou sférou, výrobou, službami. Ústředním orgánem je Úřad průmyslového vlastnictví SR. Ochranu práv průmyslového vlastnictví zajišťují v SR následující zákony:

- zákon č. 435/2001 Z.z. o patentech, ochranných osvědčeních
- zákon č. 444/2002 Z.z. o designech
- zákon č. 506/2009 Z.z. o ochranných známkách

Duševní vlastnictví podléhá právní ochraně. K porušení práva duševního vlastnictví dochází nejčastěji v případech, kdy někdo použije tento majetek nehmotné povahy bez souhlasu autora, tvůrce, či majitele duševního vlastnictví. Porušení může vést k přestupkovému řízení, občanskoprávnímu soudnímu řízení či trestnímu postihu.

Koordinaci spolupráce v oblasti boje proti falšování a autorskému pirátství zabezpečuje mezirezortní komise. Členy jsou zástupci jednotlivých ministerstev, Generální prokuratury SR a Slovenské obchodní inspekce. Gestorem je Úřad průmyslového vlastnictví SR.

Nová verze portálu Duševní vlastnictví byla uvedena do provozu - Duševní vlastnictví.

6.6 Trh veřejných zakázek

Od roku 2016 je v platnosti zákon č. 343/2015 Z.z. o veřejných zakázkách (zákon o verejnóm obstarávaní). Jeho cílem je zefektivnění procesů zakázek za využití povinné elektronizace procesu. Zákon definuje zadávání zakázek na dodávku zboží, zakázek na uskutečnění stavebních prací, zakázek na poskytnutí služeb, soutěže návrhů, zadávání koncesí na stavební práce, zadávání koncesí na služby a správu ve veřejných zakázkách. Zákon dále například definuje či upravuje:

- elektronické tržiště
- vyhlásovatele veřejné zakázky a jeho základní povinnosti
- finanční limity
- změny smlouvy, rámcové dohody a koncesní smlouvy během jejich trvání
- dokumentaci během celého procesu veřejné zakázky
- rozdělení zakázek na části
- podmínky účasti ve veřejných zakázkách
- využití subdodavatelů
- kritéria pro vyhodnocení nabídek
- zadávání zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti, apod.

Zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z. z. je každoročně novelizován. Cílem změn je zefektivnění a zjednodušení procesu veřejných

Zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z.z. je důležitou novinkou. Jeho záměrem je zefektivnit a zjednodušit proces veřejných zakázek. Poslední novela zákona o veřejných zakázkách platná od 1.1.2020 zkrátila lhůty pro předložení nabídek. Zjednodušila se také příprava nabídky. Předkládá se méně dokladů, některé doklady je potřeba vybavit jednou a mají platnost 3 roky. Zvýšily se finanční limity na jednotlivé typy zakázek. Limit pro přímé zakázky u nákupu zboží, služeb a v oblasti stavebnictví je nyní 180.000 eur. Kvůli spekulativnímu jednání podnikatelských subjektů byl zaveden institut tzv. zjevně bezdůvodných námitek. Desetinásobně se zvýšila kauce za podání námitek, a to z 0,1 % na 1 % z předpokládané hodnoty zakázky. Minimální výška kauce je 2.000 eur, maximální kauce se zvýšila na 50.000 eur.

Veřejné zakázky na Slovensku jsou zveřejňovány v elektronické podobě ve Věstníku veřejného obstarávání, který vydává Úřad pro veřejné obstarávání SR se sídlem v Bratislavě zřízený k 1.1.2000. Jedná se o nezávislý ústřední orgán státní správy. Mezi hlavní kompetence Úřadu patří:

- vykonává státní správu v oblasti veřejných zakázek
- vykonává dohled nad veřejnými zakázkami
- spolupracuje s Evropskou komisí a zabezpečuje plnění informační povinnosti vůči Evropské komisi
- vydává v elektronické podobě Věstník veřejných zakázek
- vede seznam podnikatelů a registr osob se zákazem účasti ve veřejných zakázkách
- certifikuje nástroje a prostředky veřejných zakázek a akredituje právnické a fyzické osoby
- metodicky usměrňuje účastníky procesu veřejných zakázek
- implementuje zákon o veřejných zakázkách č. 343/2015 Z.z.

Ročně se realizuje na Slovensku několik tisíc veřejných zakázek a dohromady v hodnotě 4-5 mld. eur. Nejvíce veřejných zakázek vyhlašuje státní správa (71 %), následuje územní samospráva (24 %) a ostatní (5 %). Většina soutěží na malé a velké zakázky probíhá elektronicky. Některé z nich dávají uchazečům pouze krátký čas na předložení nabídky. Proto je v první řadě potřeba sledovat způsob, jakým se nabídka předkládá a také lhůtu, do které je nutné nabídku předložit. Doporučuje se denně sledovat svoji e-mailovou schránku a na žádost o předložení nabídky včas reagovat. Uchazeči o veřejné zakázky by se měli zaregistrovat do Seznamu hospodářských subjektů. Registrace je platná 3 roky, čímž se zásadně odbourává administrativní zátěž.

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

V případě obchodního sporu doporučujeme věc nejprve konzultovat s místní právní kanceláří a následně se podle potřeb obrátit na soud nebo na Rozhodčí soud Slovenské obchodní a průmyslové komory (SOPK) v Bratislavě. Na Slovensku i v ČR poskytují právní služby některé firmy (např. Peterka & Partners, Havel & Partners, Cottyn, Kvasňovský & Partners, PRK Partners), a proto lze v tomto směru využít i jejich služeb.

CRIF - Slovak Credit Bureau se specializuje na vývoj a řízení služeb úvěrových registrů, obchodních informačních systémů a úvěrových řešení. Nabízí mj. služby v oblasti prověřování bonity obchodních partnerů na Slovensku, získání informací o vlastnické struktuře či hledání klíčových manažerů konkrétní slovenské firmy.

SBCB - Slovak Banking Credit Bureau, s.r.o. je provozovatelem společného registru bankovních informací (SRBI). Podle zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách si banky na konci roku 2004 vytvořily SRBI s cílem uzavírat a provádět obchody s klienty a za účelem prověřování bonity, důvěryhodnosti a platební disciplíny jejich klientů - fyzických osob a fyzických osob podnikatelů. SRBI má aktuálně 18 členů a tvoří ho přední slovenské banky.

NBCB - Non Banking Credit Bureau je zájmové sdružení právnických osob v oblasti leasingu a splátkového prodeje. Je provozovatelem nebankovního registru klientských informací (NRKI). V registru jsou vedeny fyzické osoby, podnikatelé i právnické osoby, které o úvěr nebo vydání kreditní karty jen žádají.

Od roku 2019 je v platnosti dohoda o výměně informací mezi registry SRBI a NRKI, která dává svým členům unikátní možnost využít při prověřování žadatelů o úvěr více než 90 % informací z celého úvěrového trhu Slovenska.

Úvěrovou zprávu o klientovi lze získat několika způsoby.

- 1) On-line - po registraci na portálu www.moje-financie.sk. Po aktivaci uživatelského účtu na uvedeném portálu lze zakoupit úvěrovou zprávu ze SRBI a NRKI kdykoliv v budoucnosti podle vlastní potřeby. On-line vyhotovení v pdf dokumentu stojí 8 eur z jednoho (Bankovního nebo Nebankovního) registru. Druhou možností je získání úvěrové zprávy poštou na dobírku do vlastních rukou, kdy úvěrová zpráva z jednoho (Bankovního nebo Nebankovního) registru stojí 10 eur + poštovné.
- 2) Osobně - v klientských centrech SRBI a NRKI na adrese: Mlynské nivy 14, Bratislava. Úvěrovou zprávu získá žadatel na počkání a stojí 14 eur.
- 3) Poštou - na základě žádosti bude úvěrová zpráva zaslána žadateli na adresu trvalého bydliště. Úvěrová zpráva bude zaslána do 30 pracovních dní od podání žádosti. Cena je 4 eura bez poštovného.

V případě, že česká společnost nebo podnikatel mají na Slovensku problém s veřejnoprávním orgánem v oblasti podnikání, mohou se obrátit na SOLVIT. Je to služba poskytovaná státní správou jednotlivých zemí EU a dále Islandu, Lichtenštejnska a Norska. Jedná se o síť center, která navzájem spolupracují. SOLVIT své služby poskytuje zdarma. SOLVIT může pomoci při řešení otázek týkajících se například těchto oblastí:

na základě spolupráce. SLOVENSKO poskytuje službu. SLOVENSKO má právo přistoupit k smlouvě o uznávání odborných kvalifikací, obchod a poskytování služeb (podnikání), přeshraniční pohyb kapitálu a služeb, vrácení DPH.

V rámci bezhotovostních plateb v měně euro na Slovensko lze uplatnit systém SEPA (*Single Euro Payments Area*). V rámci SEPA mohou podniky, spotřebitelé a další hospodářské subjekty zasílat a přijímat platby v eurech v rámci jedné země nebo mezi jednotlivými zeměmi za stejných základních podmínek, práv a povinností a bez ohledu na to, ve které zemi mají vedený bankovní účet. Platby SEPA se realizují podle stejných pravidel a postupů ve všech zemích SEPA (země EU plus Island, Norsko, Lichtenštejnsko, Švýcarsko, Monako).

Další úpravou v oblasti platebních podmínek na Slovensku je zákon č. 394/2012 Z.z. o omezení plateb v hotovosti účinný od 1.1.2013, a to jak pro fyzické osoby, tak i pro právnické osoby. Maximální výše platby v hotovosti v obchodním styku může dosáhnout 5.000 eur.

Po přijetí opatření proti daňovým únikům se platební morálka na Slovensku zlepšila. Důkazem toho je podle Finanční správy SR vyšší výběr daní. V každém případě je nutné být v obchodním styku opatrný a bonitu obchodních partnerů na Slovensku si prověřovat.

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Obchodní zvyklosti na Slovensku se v podstatě neliší od České republiky. Obě země mají blízký jazyk a kulturu. Češi a Slováci měli kdysi dávno společný původ a často společný osud (Sámova říše, Velkomoravská říše) či intenzivní kontakty (husitské hnutí, reformace). Po porážce českého stavovského povstání v bitvě na Bílé hoře 8. listopadu 1620 přicházely na Slovensko stovky a tisíce exulantů z Čech i Moravy. Nové impulzy dostaly česko-slovenské kulturní a jazykové kontakty v době národního obrození od konce 18. století a zejména v 19. století. Bylo to zásluhou úzké spolupráce vzdělců z obou zemí, zejména v prostředí Evangelického lycea v Prešporku (dnešní Bratislava). Ny lyceu studovali takové významné osobnosti jako Ján Kollár či František Palacký a spolupracoval s nimi Pavol Jozef Šafařík. Češi a Slováci žili také ve společném státě Československo (1918 - 1992) s krátkou přestávkou během druhé světové války (1939 - 1945).

Ve vzájemném styku přetrvávají úzké kontakty. Úředním jazykem na Slovensku je slovenština. Při konferencích nebo seminářích se zahraniční účastí se používá angličtina.

Obvyklá pracovní doba je od 8:00 do 17:00 hod. Obvyklá prodejní doba je od 8:00 do 18:00 hod. Velká obchodní centra mají otevřeno většinou do 20:00 hod., resp. do 22:00 hod.

Státní svátky na Slovensku v roce 2020:

- 1.1. - Den vzniku Slovenské republiky
- 6.1. - Zjevení Páně/Tří králové a vánoční svátek pravoslavných křesťanů
- 10.4. - Velký pátek
- 13.4. - Velikonoční pondělí
- 1.5. - Svátek práce
- 8.5. - Den vítězství nad fašismem
- 5.7. - Svátek svatého Cyrila a svatého Metoděje
- 29.8. - Výročí Slovenského národního povstání
- 1.9. - Den Ústavy Slovenské republiky
- 15.9. - Panna Marie Sedmibolestná
- 30.10. - Výročí deklarace slovenského národa
- 1.11. - Svátek Všech svatých
- 17.11. - Den boje za svobodu a demokracii
- 24.12. - Štědrý den
- 25.12. - První svátek vánoční
- 26.12. - Druhý svátek vánoční

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Mezi Slovenskou republikou (SR) a Českou republikou (ČR) neexistuje vízová povinnost. Občané ČR mohou překročit státní hranice s platným cestovním pasem nebo občanským průkazem. Doporučuje se, aby se jednalo o občanské průkazy se strojově čitelnou zónou tak, jak je vyžadováno při vstupu na území ostatních států EU. Nezletilí musí mít vlastní cestovní doklad nebo musí být zapsáni do cestovního dokladu rodičů.

Slovenská republika je součástí Schengenského prostoru od prosince 2007.

Při cestě autem na Slovensko je nutný platný řidičský průkaz, osvědčení o evidenci vozidla, potvrzení o zaplacení povinného ručení (tzv. zelená karta). Při převozu domácích zvířat je potřebný platný mezinárodní očkovačský průkaz (od října 2004 musí mít zvíře i cestovní pas).

Elektronický mýtný systém (EMS) pro vozidla s celkovou hmotností nad 3,5 tuny byl na Slovensku uveden do provozu v roce 2010. Vlastníkem EMS je Národní dálniční společnost (NDS) a provozovatelem společnost SkyToll. EMS monitoruje 17.599 km silnic, přičemž placených je 2.366 km dálnic, rychlostních silnic a silnic I. třídy. Výše poplatků za průjezd placených úseků je odvozována od ujeté vzdálenosti a emisní třídy EURO u vozidla. Současný EMS není technologicky připravený na propojení s jednotlivými národními mýtnými systémy v sousedních zemích EU. Nová slovenská vláda premiéra Igora Matoviče, která je u moci od 21. 3. 2020, chce změnit provozovatele mýtného systému. Náklady na výběr mýta by měly být nižší než dosud, kdy vláda platí za každé vybrané euro 40 - 45 centů. Průměr v EU je přitom 20 centů.

Elektronické dálniční známky (EDZ) pro vozidla s hmotností do 3,5 tuny byly na Slovensku zavedeny od roku 2016. Tento systém provozuje rovněž společnost SkyToll. Zpoplatněno je 635 km dálnic D1, D2, D3 a D4 a rychlostních silnic R1, R2, R4 a R6. Cena roční EDZ je 50 eur, měsíční EDZ 14 eur a desetidenní EDZ 10 eur. Placené úseky se liší od sítě placených úseků pro vozidla s hmotností nad 3,5 tuny.

K oblastem se zvýšeným rizikem nebezpečí na Slovensku patří vysokohorské oblasti Vysokých Tater. Z důvodu ne zcela vyhovující dopravní infrastruktury patří k rizikovým místům i některé úseky silnic.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Zaměstnávání cizích občanů na Slovensku upravuje zákon č. 5/2004 Z.z. o službách zaměstnanosti. Mezi hlavní povinnosti zaměstnavatele se sídlem na území SR při zaměstnávání občanů ČR patří:

- povinnost písemně informovat příslušný úřad práce do 7 pracovních dní od nástupu do zaměstnání či skončení zaměstnání občana ČR
- příslušným úřadem práce je úřad ten, v jehož územním obvodu je místo výkonu práce
- potvrzení formuláře příslušným úřadem práce si zaměstnavatel eviduje jako doklad pro kontrolní účely ze strany úřadu práce nebo inspekce práce
- nedodržení povinnosti postoupit úřadu práce údaje na informační kartě o zaměstnání/vyslání na výkon práce občana ČR a jeho ukončení se považuje za nedodržení právních předpisů o zaměstnanosti.

Od 18.6.2016 je v platnosti zákon č. 351/2015 Z.z. o přeshraniční spolupráci při vysílání zaměstnanců na výkon prací při poskytování služeb. Tím byla do právního řádu SR aplikována *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES. o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb*. Cílem je získat kontrolu nad pohybem pracovníků vysílaných v rámci poskytování služeb, nad dodržováním podmínek zaměstnávání včetně odměňování.

Český zaměstnavatel vysílající zaměstnance v rámci poskytování služeb na území Slovenska musí nejpozději v den vyslání oznámit na Národní inspektorát práce (NIP) následující údaje:

- svoje obchodní jméno a sídlo (pokud jde o právnickou osobu) a svoje obchodní jméno nebo jméno a příjmení a místo trvalého pobytu (pokud jde o fyzickou osobu)
- svoje IČO (pokud má přidělené) a rejstřík, kde je zapsaný
- předpokládaný počet vyslaných zaměstnanců (uvést jmenovitě)
- jméno, příjmení, datum narození, místo trvalého pobytu a státní občanství vyslaného zaměstnance
- den začátku a konce vyslání
- místo výkonu práce a druh práce vykonávané vyslaným zaměstnancem během vyslání
- název služby nebo služeb, které bude český zaměstnavatel poskytovat prostřednictvím vyslaného zaměstnance na Slovensku
- jméno, příjmení a adresu (na Slovensku) osoby pověřené k doručování písemností, která se bude během vyslání nacházet na území Slovenska (kontaktní osoba).

Český zaměstnavatel si tuto povinnost splní **elektronicky** - vyplní emailový kontakt, zaregistruje se a vytvoří si konto. Po zaregistrování bude moci oznámit vyslání zaměstnanců a následně uvedené údaje spravovat (uvést změnu u aktuálně vyslaných zaměstnanců nebo doplnit nově vyslané zaměstnance). Český zaměstnavatel si může tuto povinnost splnit i **v listinné podobě** - registrační formulář dostupná na webové stránce Národního inspektorátu práce je potřebné vyplnit, vytisknout a zaslat na adresu: Národní inspektorát práce, Masarykova 10, 040 01 Košice nebo e-mailem na adresu: nip@ip.gov.sk.

Český zaměstnavatel je povinen během vyslání svých zaměstnanců na Slovensku v místě výkonu práce u kontaktní osoby:

- uchovávat pracovní smlouvu nebo jiný doklad potvrzující pracovní právní vztah s vyslaným zaměstnancem
- vést a uchovávat evidenci pracovní doby vyslaných zaměstnanců
- uchovávat doklady o vyplacené mzdě vyslanému zaměstnanci za práci vykonanou během vyslání.

Tyto povinnosti podle zákona platí pro každé vyslání (1 den až maximálně 12 měsíců s možností prodloužení na 18 měsíců) českého zaměstnance na výkon práce v rámci poskytování služeb na Slovensku.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Při využívání zdravotní péče českými občany na Slovensku rozlišujeme dvě základní situace.

1) Nevýdělečný pobyt na Slovensku (turistika, dovolená)

Na Slovensku ošetří české občany za stejných podmínek jako domácí občany na základě předložení českého Průkazu zdravotní pojišťovny, který je zároveň Evropským průkazem zdravotního pojištění (modrý průkaz). Při pobytu na Slovensku slouží tento průkaz jako doklad o nároku na nezbytnou zdravotní péči. Průkaz by měla akceptovat všechna zdravotnická zařízení, která mají smlouvu s některou ze slovenských veřejných zdravotních pojišťoven (tj. Všeobecná zdravotná poisťovňa, Dôvera zdravotná poisťovňa či Union zdravotná poisťovňa). Z nich si český občan vybere jednu jako tzv. výpomocnou pojišťovnu, která péči o něj na Slovensku zaplatí a následně ji přeúčtuje jeho české zdravotní pojišťovně. Před ošetřením na Slovensku je tedy nutné si ověřit, zda je dané zdravotnické zařízení či lékař smluvním partnerem některé slovenské zdravotní pojišťovny. V tom případě bude českému občanovi poskytnuta nezbytná zdravotní péče na účet jeho české zdravotní pojišťovny, aby se nemusel ze zdravotních důvodů vracet předčasně domů. Nárok na ošetření má český občan jak při úrazu, tak i při náhlém onemocnění nebo zhoršení zdravotního stavu (např. nevolnost, závratě, horečky, náhlá bolest zubů). Pokud by český občan byl nucen z nějakých důvodů zaplatit celou poskytnutou zdravotní péči v hotovosti, je třeba uchovat originály účtů, dokladů o zaplacení i příslušné lékařské zprávy a obrátit se na svoji českou zdravotní pojišťovnu se žádostí o refundaci. I na Slovensko doporučujeme cestovat s komerčním cestovním pojištěním. To se totiž vztahuje i na ošetření ve zdravotnickém zařízení mimo slovenský systém veřejného zdravotního pojištění a zahrnuje některé další věci, které nejsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění (např. spoluúčast či převoz zpět do ČR). Komerční cestovní pojištění do Tater by mělo krýt i rizika spojená s vysokohorskou turistikou či s lyžováním, včetně zásahu Horské služby. V roce 2005 byl na Slovensku přijat zákon č. 567/2005 Z.z. o Horské záchranné službě. Uvedený zákon zpoplatňuje některé záchranné akce v horských oblastech Slovenska.

2) Výdělečný pobyt na Slovensku

Pokud český občan vyjíždí vykonávat výdělečnou činnost na Slovensku, informuje ještě před vycestováním svou českou zdravotní pojišťovnu. Od data zahájení výdělečné činnosti na Slovensku se odhlásí z českého systému zdravotního pojištění (nejdéle však do 8 dní). Stačí zaslat doklad, který věrohodně prokazuje výkon výdělečné činnosti (pracovní smlouva, výplatní páska, nejlépe však doklad o existenci zdravotního pojištění) spolu s krátkou žádostí o ukončení zdravotního pojištění v ČR. V každém případě je nutno zároveň vrátit český průkaz zdravotního pojištění. Po návratu ze Slovenska domů se občan ČR opětovně přihlásí u své zdravotní pojišťovny a dodatečně musí předložit doklad o zdravotním pojištění na Slovensku a jeho délce. Pokud takový doklad nepředloží, je povinen doplatit zpětně pojistné.

7 Kontakty

Velvyslanectví ČR v Bratislavě

obchodně-ekonomický úsek

Hviezdoslavovo nám. 8

810 00 Bratislava

tel: +421 2 5920 3323

mobíl: +421 903 286 183

e-mail: jaroslav_remes@mzv.cz

www.mzv.cz/bratislava

Jaroslav Remeš - ekonomický diplomat

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví České republiky

Hviezdoslavovo nám. 8

810 00 Bratislava

tel.: +421 2 5920 3303

e-mail: bratislava@embassy.mzv.cz

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

odbor států střední Evropy

Loretánské náměstí 5

118 00 Praha 1 - Hradčany

tel: +420 2 2418 2494

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

odbor zahraničně ekonomických politik I

Politických vězňů 20

112 49 Praha 1

tel: +420 2 2485 2026

České centrum

Prepoštská 6

814 99 Bratislava

tel: +421 2 5441 8215, mobíl: +421 903 267 027

email: ccbratislava@czech.cz

Česká centrála cestovního ruchu- Czechtourism

Prepoštská 6

811 01 Bratislava

te: +421 255 645 064

email: bratislava@czechtourism.com

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie,

požárníci, infolinky apod.)

- Záchranka: 155, 112
- Policie: 158, 112
- Městská policie: 159
- Hasiči: 150, 112
- Informace o telefonních číslech v SR: 1181
- Informace o telefonních číslech v zahraničí: 12149
- Informační a dispečerská služba motoristům: 18 123, 1815
- Havarijní a nouzová služba pro motoristy: 18 128, 18 154
- Havarijní služba: 0123
- Letecká záchranná služba: 18 155
- Horská záchranná služba: 18 300
- Dopravní záchranná služba (SČK): odstraňování následků dopravních nehod 154

Odtahová a asistenční služba:

- Global assistance Slovakia: 18 118
- Slovenský autoturist klub (SATC): 18 124
- Autoklub Slovakia Assistance: 18 120, 18 112
- Dopravní servis: *75 (z mobilního telefonu)

Zdravotní pojišťovny:

- Dôvera: 0800 150 150
- Všeobecná zdravotná poisťovňa: 0850 003 003
- Union: 0850 003 333

Mobilní operátoři a pevné linky

- Orange Slovensko - zákaznická linka: 905
- O2 Slovakia - zákaznická linka: 949
- Slovak Telekom - zákaznická linka: 0800 123 456
- 4ka - zákaznická linka: 950
- Poruchová služba pevných telefonních linek: 12129

Další užitečná telefonní čísla:

- Univerzální hlasová informační služba: 1180
- Info asistent (24 hodin denně), jízdní řády, letové řády, ubytování, zdravotnická zařízení, pracovní nabídky a jiné: 12 111
- Stella servis: informace pro motoristy: *75
- Autoklub Slovakia Assistance - motoristické informace: 18 124
- Ohlašování telefonních poruch: 12 129
- Přesný čas: 12 110
- Dětská linka záchrany: 0800 112 112
- Svoboda zvířat: 16 187
- Linka pomoci oběti násilí: 0850 111 321
- Linka důvěry: 02 4446 0606
- Elektřina - hlášení poruchy: 0800 111 567
- Voda - hlášení poruchy: 0800 121 333
- Plyn - hlášení poruchy: 0850 111 727

7.4 Internetové informační zdroje

- Prezidentka SR - <https://www.prezident.sk/>
 Národní rada SR - <https://www.nrsr.sk/web/>
 Úřad vlády SR - <https://www.vlada.gov.sk/>
 Národní banka Slovenska - <https://www.nbs.sk/sk/titulna-stranka>
 Ministerstvo financí SR - <https://www.mfsr.sk/sk/>
 Ministerstvo hospodářství SR - <https://www.mhsr.sk/>
 Úřad místopředsedy vlády SR pro regiony a informatizaci - <https://www.vicempremier.gov.sk/>
 Ministerstvo zahraničních věcí a evropských záležitostí SR - <https://www.mzv.sk/>
 Ministerstvo zemědělství a rozvoje venkova SR - <https://www.mpsr.sk/>
 Ministerstvo dopravy a výstavby SR - <https://www.mvdsr.sk/>

Ministerstvo dopravy a výstavby SR - <https://www.mmdop.sk/>
 Ministerstvo životního prostředí SR - <https://minzp.sk/>
 Slovenská agentura pro rozvoj investic a obchodu (SARIO) - <https://www.sario.sk/>
 Eximbanka SR - <https://www.eximbanka.sk/>
 Slovenská záruční a rozvojová banka - <https://www.szrb.sk/>
 Úřad pro veřejné zakázky SR - <https://www.uvo.gov.sk/>
 Úřad průmyslového vlastnictví SR - <https://www.indprop.gov.sk/>
 Úřad pro normalizaci, metrologii a zkušebnictví SR - <https://www.unms.sk/>
 Státní veterinární a potravinová správa SR - <https://www.svps.sk/>
 Slovenská obchodní a průmyslová komora - <http://web.sopk.sk/>
 Slovenská zemědělská a potravinářská komora - <http://www.sppk.sk/>
 Obchodní rejstřík SR - <http://www.orsr.sk/>
 Živnostenský rejstřík SR - <http://www.zrsr.sk/>
 Asociace zaměstnavatelských svazů a sdružení SR - <https://www.azzz.sk/>
 Asociace průmyslových svazů - <https://www.asociaciapz.sk/>
 Republiková unie zaměstnavatelů - <https://www.ruzsr.sk/>
 Klub 500 - <http://www.klub500.sk/>
 Slovenská asociace malých a středních podniků a živnostníků - <http://samp-msp.sk/o-nas/>
 Sdružení podnikatelů Slovenska - <https://www.zps.sk/>
 Svaz automobilového průmyslu SR - <https://www.zapsr.sk/>
 Svaz strojírenského průmyslu SR - <http://www.zspsr.sk/>
 Svaz elektrotechnického průmyslu SR - <https://zep.sk/>
 Sdružení bezpečnostního a obranného průmyslu SR - <https://www.zbop.sk/>
 Slovenský plynárenský a naftový svaz - <http://www.spnz.sk/>
 IT Asociace Slovenska - <https://itas.sk/>